f Relicto deo.ij. Paral.xxviij.a. Non fecit rectū in conſpectu dñi.ſicut dauid pater eiꝰ ⁊c̃. Item eo.ca.g. Tpe anguſtie ſue auxit ꝯtemptum in dñm.ipſe ꝑ ſe rex achaz immolauit dijs alienis ⁊c̃. g Quibꝰ etiaʒ fi.ſuos.iiij.Re. xvj.a. Filiū ſuū ꝯſecrauit trāſferēs ꝑ ignē ſm idola gentium.ij.paral. xxviij.

Inſtrauit filios in igne iuxta ritū gentiū. h Samariā. regionem paleſtine vel ciuitatē.vñ yſid. ethymol. xiiij. Samaria regio paleſtine ab oppido q̄daʒ nomē accepit.quod vocabatur ſamaria. Ideʒ in.xv. vbi agit de noibꝰ vrbiū cōditaruʒ. Samaria a q̄ omnis regio q̄ circa eā fuit nomen accepit ſennacherib rex aſſyrioꝝ ꝯſtruxit vocauitqꝫ ſamariam.i. cuſtodiā. qꝛ qñ iſrahel trāſtulit i medoſ ibi cuſtodes ꝯſtituit hanc obſidione captā antiochꝰ ſolo coequauit:quā poſtea herodes a fundamētis inſtaurās i honore Auguſti ſebaſtē.i.auguſtā greco ſermone vocauit:ibi ſiti ſunt helyſeꝰ et abdias ꝓphe: ⁊ q̄ maior int̄ natos mulierū nō fuit Ioh.bap. Cōtra iſtā denūciaꝶ diuina ꝯmiatio ꝑ ꝓphā Michee.j.a. vbi dꝛ ꝙ vidit ſuꝑ ſamariā ⁊ irl̃m glo. Quia primū ſamaria metropolis decem tribuū captiuata eſt deinde irl̃m. ꝓphetie imponiꝶ titulus.ꝑ̊ de ſamaria: ſc̃d̊o de irl̃m.iiij. Re.inuenies d̊ vtriuſqꝫ captiuitate. Item.j. Michee fit ꝯminatio ꝯtra ſamariā. i Populo etiā iſrl̃ Michee.iiij.

f dicat: Achaz vero relicto
g deo: idola ſamarie: quibꝰ
etiā filios ſuoꝛ in ſacrificium igni ꝯcremādos obtulerat coluiſſe ꝯſtat. Quam
h obꝛem deꝰ ſamariā q̄ regeſ
iſrael ⁊ iuda memoꝛatoꝛuʒ ſimulacroꝝ ſupſtitiōe fefellerat increpās indignatiōʒ ſuā in eā ꝑceſſurā ꝯminatꝰ
i eſt. Populo etiā iſrl̃ ꝑuaricatoꝛi et pꝛincipibꝰ eiꝰ qui eundeʒ ppl̃m fallaci ſuaſione ad colēda ydola impulerāt: Vbis inſequētibꝰ captiuitatē ⁊ interitū ad futurum denunciauit.

Explicit ꝓlogus. Incipit argumentum.

Micheas de moꝛaſthi coheres xp̄i vaſtatōʒ annunciat filie latronis: et obſidiōeʒ poit ꝯ eā: qꝛ maxillā ꝑcuſſerit iudicis iſrl̃:

Explicit argumentum

Explicit qualiſcūqꝫ expoſitio iſtius pꝛologi.

Quidā libri hñt hic ſc̃m ꝓlogum qui ſic incipit

Sermo dei qui ſemꝑ ad ꝓphetas deſcēdit. Et liʒ iſte ꝓlogus in biblijs pluribꝰ nō ſcribaꝶ.tñ ꝓpter curioſos mihi videꝶ expedire ꝙ breuiter trāſcurraꝶ. duo itaqꝫ notanꝶ in ꝓlogo iſto.ꝑ̊ eñ ꝓphā ꝯmendaꝶ cum dicꝶ. Sermo dei.ſc̃d̊o rō impoſitōnis nois ſibi ⁊ alijs aſſignaꝶ ibi. Quō igiꝶ apd̊ nos ⁊c̃. Cōmendaꝶ aūt ꝓphā a duobus ꝑ̊ a ſpū ꝓphetie.ſc̃d̊o a ꝯgruentia ꝓꝑij nois ⁊ nois loci oꝛtus ſui:ibi. Qui interꝑtaꝶ humilitas.ibi eñ ponunꝶ interpꝛetaiōnes noim.ſ.ꝓphe ⁊ loci oꝛtus ſui vt inſinuenꝶ ſibiinuicē ꝯuenire ⁊ ꝓphete dicit igiꝶ. Sermo dei q̄ ſꝑ ad pꝛophetas deſcēdit. Cōtra ſpūſſanctꝰ nō ſꝑ tangit coꝛda ꝓphetaꝝ. Rñdeo. Semꝑ.i.hoꝛis ſtatutiſ:ſicut.j. Theſſa.v. Sine intermiſſione oꝛate.i.hoꝛis ſtatutiſ. De moꝛaſti. viculo quodā. Humiliamini ſub potē.ma.dei.j. Peꝶ.v. Qui ſe humiliat exaltabiꝶ Io.xiiij. Diſcite a me Mat. xj. Quō igiꝶ. Hic notaꝶ rō impoſitōis nois nō ſolū ſibi ſed ⁊ alijs. ⁊ hoc tam apud nos ꝙ̄ apud hebꝛeos ⁊ grecos. Votiua i.ad votū impoſita. Auſpiciū.i.auguriū. Auſpex ꝓpꝛie dꝛ diuinatoꝛ:q̄ diuinat ex ꝯſideratōne volatus auiū:vnde auſpex dꝛ quaſi auiſpex.qꝛ ſpecit.i. ꝯſiderat aues volantes: vñ auſpiciū dꝛ diuinatio:quaſi auiſpicium.qꝛ fit ex inſpectu auiuʒ. Micheas qui interpꝛetaꝶ humilitas. Abdias. ſeruus dñi. Zacharias memoꝛia domini.

Poſtilla Nicolai de lyra ſuꝑ Micheā incipit cū additionibꝰ Pauli epi Burg.

Caplm.j.

Verbū dñi: Hic incipit ꝓphetia michee q̄ i duas ꝑtes diuidiꝶ.ſ.in ꝓhemiū ⁊ tractatū q̄ incipit ibi. Audite. in ꝓhemio ꝑ̊ notificaꝶ auctoꝛ ex noie cū dicꝶ. Ad micheam.⁊ ex natiuitatis loco cum dꝛ
b Moraſthitē.i. d̊ moꝛaſthi.ſc̃d̊o ponitur tp̄s ꝓphetie cum dicꝶ. In diebꝰ Ioathan ⁊c̃.tercio ad q̄s facta eſt ꝓphia:ibi.
c Suꝑ ſa.⁊ irl̃m.i. ſuꝑ regna.x. tribuū ⁊ duaruʒ. Samaria aūt erat metropoliſ in vno et hieruſaleʒ in alio.
d Audite. Hic incipit tractatus qui i duas ꝑtes diuiditu: qꝛ pꝛimo ꝓpheta populo cōminaꝶ. ſc̃d̊o ipſum ꝯſolaꝶ capiꝶ. iiij. iſta tñ diuiſio ñ ē ꝑciſa.ſꝫ tm̄ a plurimo. In pꝛima eñ ꝑte ponunꝶ aliq̄ conſolatoꝛia: ⁊ m̄.ſecunda aliq̄ deſolatoꝛia. Prima diuiditur i duas. qꝛ ꝑ̊ ꝯminaꝶ penā ꝓpter culpam ppl̃i generaliter: ſecūdo ꝓpter culpam maioꝝ ſpālr̃ cap̄. iij. Prima adhuc i duas. qꝛ pꝛimo ponitur ꝯminatio pene ꝓpter culpam idolatrie.ſc̃d̊o pꝛopter culpam auaricie cap̄.ſe. Prima in duas.qꝛ ꝑ̊ poniꝶ cōminatio pene.ſc̃d̊o ꝯpaſſio ꝓphete:ibi. Suꝑ h̃. Prima i duas.quia pꝛimo fit ꝯminatio vtriqꝫ regno ꝯiunctim.ſecundo regno iſrl̃ ſeꝑatim:ibi. Et ponam. Prima in duas. q̄a pꝛimo denūciaꝶ pena.ſc̃d̊o declaraꝶ culpa:ibi. In ſcelere. Primo excitat ꝓpheta ad attentōeʒ dicens. Audite populi ⁊c̃. ſc̃d̊o inducit dei teſtimoniuʒ ꝓ veritate dicenda:ibi.
d Et ſit do.vo.in teſtem.qui fallere nō pōt nec falli.
e De templo.i.de celo empyꝛeo: vbi cum eo ſunt angeli ſancti eius laudibus intenti. f Quia ecce dominꝰ egredieꝶ de loco. ꝓꝑium eñ ipſius dei eſt parcere ⁊ miſereri: ⁊ ideo locus eiꝰ dicꝶ miſc̃dia.a q̄ quodāmō videꝶ egredi qñ punit ſm rigoꝛem iuſticie vt dicit Ra.ſa. ⁊ talis egreſſus nō eſt ꝑ motū localem:ſꝫ qꝛ cā efficiens ſimilitudinarie dicꝶ egredi in effectum qñ ꝓducit ipſum. g Et deſcendit puniendo peccata hoim peccatoꝝ. h Et calcabit ſuper excelſa terre:nō deferens alicui ꝑſone ꝓpter eiꝰ magnitudinem:ideo ſubdiꝶ. Et ꝯſumenꝶ montes.i. maioꝛes.
k Et valles.i.minoꝛes. l Sicut cera ⁊c̃.i.cito ⁊ abſqꝫ reſiſtentia.qꝛ nō pōt reſiſti diuine virtuti. m In ſcele. Hic ꝯñter ſubdiꝶ culpa cum dicꝶ. In ſcelere iacob.i.pꝛopter ſcelꝰ regni iſrl̃.qd̊ noiaꝶ etiaʒ iacob.ſic̃ pꝛiarcha iacob fuit binomiꝰ. n Dē iſtd̊.i.pena ſupꝛadicta ⁊ ſbſequēs ꝯtinget ⁊ de h̃ ſcelē queriꝶ cū dꝛ. Qd̊ ſcelꝰ iacob. ⁊ rñdetur o Nōne ſa.q.d.ſic:ꝑ ſamariā intelligit idolatriā. q̄ exercebaꝶ in toto regno iſrl̃.cuiꝰ metropolis erat ſamara: ꝑ regum potentiā.hieroboā eñ pꝛimꝰ rex ad hoc induxit populū: vt hꝛ.iij.Reg.xij. p Et q̄ excelſa iude.i.vñ ꝓcedit idolatria q̄ exerceꝶ in montibus regni iude. q Nonne irl̃m.q.d.ex potentia reguʒ iude.quoꝝ ſedes regia erat in

Incipit Micheas ꝓphā
a Verbū dñi Ca.j
quod factum eſt
b ad micheam mo
raſthitē in diebꝰ
ioathan achaz ⁊
ezechie regum iuda:qd̊ vi
c dit ſuꝑ ſamariam ⁊ hirl̃m.
Audite populi omnes : et
attendat terra ⁊ plenitudo
d eius: ⁊ ſit dominꝰ deus vo
e bis in teſteʒ: dominꝰ de tē
f plo ſancto ſuo. Quia ecce
dominus egredietur de lo
g h co ſuo: ⁊ deſcendet ⁊ calca
i bit ſuper excelſa terre. Et
ꝯſumentur montes ſubtuſ
k eum: ⁊ valles ſcindentur ſi
l cut cera a facie ignis: ſicut
aque que decurrūt in pre
m n ceps. In ſcelere iacob om
ne iſtud: et in peccatis do
mus iſrahel. Quod ſcelus
o p iacob. Nonne ſamaria Et
q que excelſa iude. Nonne

r hierl̄m Et ponā ſamariā q̄
ſi aceruū lapidū in agro cū
plantat̄ vinea ⁊ detrahā in
vallē lapides ei⁹ Et funda
s menta eius reuelabo ⁊ om
nia ſculptilia eius cōciden
t tur Et oēs mercedes eius
v cōburent̄ igni: ⁊ oia ydola
x eius ponam in ꝑditōez:q̄ꝛ
de mercedibus meretricis
y congregata ſunt: ⁊ vſq₃ ad
z mercedē meretricis reuer-
a tent̄. Sup hoc plangam et
b vlulabo: vadā ſpoliatus et
c nudus. Faciam planct⁹ ve
lut draconū ⁊ luctū q̄ſi ſtru
d tionū:q̄ꝛ deſperata eſt pla-
e ga eius q̄ꝛ venit vſq₃ ad iu
dam:tetigit portā ppl̄i mei
f vſq₃ ad hierl̄m In geth no
g lite annunciare lachrymis
h ne ploretis. In domo pul-
ueris puluere vos cōſper-
i gite: ⁊ tranſite: vobis hita
a tio pulcra ꝯfuſa ignominia
b Non ē egreſſa que hitat in
c exitu Planctū domus vi-
d cina accipiet ex vobis q̄ ſte
e tit ſibimet quia infirmata ē
f in bonū que hitat in amari
tudinib⁹. Quia deſcendit
malum a dn̄o in portā hie-
g ruſalē tumultus q̄drige ſtu
h poris hitanti lachis. Prin
cipiū peccati eſt filie ſyō:q̄ꝛ
in te inuenta ſūt ſcelera iſrl̄
i k Propterea dabit emiſſari
l m os ſuper hereditatez geth:
domus mendacij in dece-
n ptionē regib⁹ iſrl̄. Adhuc
o heredē adducā tibi qui hi-
p tas i mareſa vſq₃ odollam
q r veniet gloriam iſrael. De-
s caluare et tondere ſuper fi-
t lios deliciarum tuarum di
lata caluicium tuum ſicut a
v quila quoniā captiui ducti
ſunt ex te.

¶ Capl̄m.ij.

a Ve qui cogitat̄ inutile

hierl̄m ꝓceſſit iſta malicia. Salomō eñ ꝑ ꝓpe hierl̄m edi
ficauit tēpla idoloꝝ vxoribus ſuis.iij. Reg.xj.qd̄ fuit pre
uocatiuū idolatrie alijs. Poſtea vo achaz altare ſacrile-
gū poſuit in tēplo. iiij. Reg.xvj. Et poſtea manaſſes idola
poſuit in tēplū.iiij. Reg.xxj.et ſic potentia regū maiorū
idu⁊it ad idolatriaʒ
ppl̄m. r ¶ Et po-
nā. Hic conſeq̄nter
ponit̄ ꝯminatio pe-
ne regni iſrl̄ ſepati
cum dr̄. Ego po.ſa
ma.q̄ſi aceruū lapi
dū.ꝑ deſtructōez ſa
marie metropolis i
regno.x.tribuū itel-
ligit̄ deſtructio toti
us regni.qd̄ imple-
tū fuit tēpe oſee.iiij.
Reg.xvij. s ¶ Et
oia ſculptilia ei⁹cō-
cident̄.vt inde aurū
⁊ argētuʒ auferatur
t ¶ Et oēs mer.eius
id ē illa que nō pn̄t
bene portari a p̄da-
toribus. v ¶ Com
burent̄ igni cuʒ do-
mibus in quib⁹ſūt.
x ¶ Quia de mer.
meretricis.i.idola-
trie gentis.q̄ꝛ ydola
tria vigebat i regno
decē tribuū. y ¶ Et
vſq₃ ad mercedē me
retricis.i.gentis ido
latre aſſyriorum.
z ¶ Reuertent̄.repor
tauerīt eñ p̄cioſa il-
lius regni quaſi ꝑ
mercede executōnis diuine iſticie.ſicut Ezechi.xxix.dicit̄
ꝙ ſpolia egypti data fuerūt chaldeis ꝑ debellatōne tyri.
a ¶ Super hoc. Hic ꝯñr ponit̄ cōpaſſio ꝓphete ſuꝑ popu
lū ſuū cū dr̄. a ¶ Sup hoc plangā ⁊ vlulabo. eſt aūt vlu
latus vox cōfuſa ꝓcedens ex magno dolore. b ¶ Vadā
ſpoliatus.i.laceratis veſtib⁹.iudei ei i dolore poſiti veſtes
ſuas lacerabant.vt pʒ in multis locis veteris ac noui teſta
menti. c ¶ Faciā planctū velut draconū .i. valde horri-
bilem d ¶ Quia deſpera. ē plaga ei⁹.i.nō eſt remediabi
lis malicia ei⁹ nec ꝑ ꝯñs pena debita ad hoc ſequēs.⁊ ſub
dit̄ etiā alia cauſa.cū dr̄. e ¶ Quia venit vſq₃ ad iudam
malicia regni iſrael.⁊ſilr̄ ſequet̄ pena.. f ¶ In geth noli-
te annunciare.ne philiſtei letent̄ de miſerijs hui⁹ppl̄i.per
talē modū dauid loquebat̄ in planctu ſuꝑ ſaul ⁊ ionathā
filiū eius.ij. Reg.j. Nolite annunciare i geth ⁊c̄. g ¶ La-
chrymis ne ploretis.i.ſigna triſticie in apto nō oñdat̄ ne
nūciet̄ philiſteis. h ¶ In domo pulueris ⁊c̄.i. in ſecreto
faciatis triſticie veſtre ſignū. i ¶ Et tranſite vobis habita
tio pulcra.i.vos habitātes in regno decē tribuū. qd̄ ē pul
cre hitationis. Tranſite.i.cito tranſibitis ducti in captiui
tatē. a ¶ Confuſa ignominia.i.hitatio veſtra que prius
erat pulcra cito confundet̄ ꝑ ignominia ſibi illata.⁊ q̄ꝛ ali
qui cōminatōes ꝓphetaꝝ deridebāt tāq₃ friuolas dicētes.
Adhuc nō ſum⁹ eiecti de terra nr̄a.ido dic̄ ꝓpħa. b ¶ Nō
eſt egreſſa que hitat in exitu.i.q̄uis gens iſta nō ſit expul
ſa.tñ eſt in ianuis exeundi. c ¶ Planctū domus vicina
accipiet ex vobis.dom⁹vicina di̇ hic regnū duaꝝ tribuūʒ
quod imediate erat iunctū regno.x.tribuuʒ et accipit̄ ma
liciā idolatrie ab eo.vt dictū eſt.⁊ ꝑ ꝯñs occaſionē pene ſe
quētis ac planctus. d ¶ Que ſtetit ſibimet. captiuato ei
regno.x.tribuū.regnū iuda adhuc ſtetit ꝓpter bonitatem
ezechie regis. q̄ tunc regnabat.iiij. Reg.xvij.cui ſucceſſit
manaſſes.qui fuit peſſim⁹.ido dr̄. e ¶ Quia infirmata eſt
in bonū.poſuit eñ manaſſes idola in tēplo dei.iiij. Reg.
xxj.⁊ quia ex h̄ ſecuta eſt deſtructio hierl̄m.iiij. Reg.vlti.
ido ſubdit̄. f ¶ Que hitat in amaritudinib⁹ ꝓpter deſtru-
ctōem ciuitatis ⁊ tēpli imminentē. g ¶ Tumult⁹quadri
ge.i. quadrigarum.
h ¶ Habitāti lachis
nomē eſt ciuitatis.
que alio noīe dicit̄
dan Iudicum.xviij
⁊ eſt i termino aqui
lonari reſpectu ter-
re ꝓmiſſionis ex il-
la vo ꝑte venit exer
citus chaldeoꝝ con
tra hierl̄m Hiere.j.
Cum tumulto ma-
gno quadrigaruʒ ⁊
armatorū timorē hi
tantib⁹ incutientiū
⁊ iuſte ab illa parte
incepit pena ſicut i-
cepat culpa . q̄ꝛ i la-
chis fuit poſitū ido
lū miche a pricipio
tpis iudicū vt habe
tur Iudicū. xviij.et
inde idolatria pro-
ceſſit ad terrā. x.tri-
buū.⁊ de illa ad ter-
rā duarū. ⁊ ſic dicit̄
Principiū peccati
⁊c̄. i ¶ Propterea
iſtud refert̄ ad ſeq̄n
tia. Dicit Ra. ſa. ꝙ
gethei cōfederati fu
erūt cū phacee rege
iſrael ad veniendū
ꝯ regnū iuda cū re-
ge ſyrie.de q̄ hr̄ Eſa.vij.et tñ poſtea fuerūt i ꝯſpiratōe occi
ſionis phacee euʒ oſee filio hela.iiij. Reg.xv.et fuerūt mē
daces ⁊ deceptores ꝓpter quod meruerīt ꝙ terra eoꝝ vaſta
retur ab aſſyrijs hoc eſt qd̄ dr̄ i ¶ Propterea.i. ꝓpter mē
daciuʒ ⁊ deceptōem dictā. k ¶ Dabit.ſ.rex aſſyrioꝝ.
l ¶ Emiſſarios.i.bellatores ab eo miſſos m ¶ Sup here
ditatē geth.domus mendacij.ita ꝙ ꝑ domos idē intelligit
tur quod ꝑ hereditatē geth.⁊ q̄ꝛ non ſolū geth fuit deſtru-
cta.ſed mareſa ⁊ odolla.ido ſubdit̄. n ¶ Adhuc heredem
id eſt inimicū terrā tuā accipientē ⁊ poſſidentez. o ¶ Ad
ducā tibi q̄ habitas in mareſa.i.genti ibidē habitanti
p ¶ Vſq₃ ad odollā veniet gl'ia iſrl̄. i. confuſio q̄ ſic noiat̄
ironice ſic̄ michol dixit dauid.ij. Re.vj. Q̄ glorioſus fuit
rex iſrl̄ hodie.i.q̄uilis. Poſſet etiā alit̄ dici.ꝙ dictō hebra
ica h̄ poſita ꝓut varie punctat̄ ſignat gloriā ⁊ grauitatem
⁊ in hoc ſcd̄o ſenſu eſt lr̄a plana p ¶ Vſq₃ ad odollā.q̄ eſt
de terminis iſrael. q ¶ Veniet grauitas.i.deſtructio per
aduerſarios.ido cōcludit ꝓpħa. ¶ Decaluare. et tōdere in
ſignū triſticie s ¶ Sup filios deliciarū tuarū.i. nutritos
in delicijs. ¶ Dilata caluiciū tuū ſicut aq̄la.cui⁹plume
cadūt q̄n ſunt nimis antiq̄. v ¶ Qm̄ captiui du.ex te.i.ci
to ducerent̄ ia terra aſſyrioꝝ. ¶ In ca.j. Michee.vbi dici
tur in poſtil. Q̄ꝛ ecce dn̄s egrediet̄ ꝺ loco ſuo. ¶ Additio.

Iſta expoſitio ꝺ egreſſu dn̄i quā poſtilla. attribuit
i ra.ſa.poti⁹eēt attribuēda gloſe nr̄e.q̄ ſuꝑ illō vbū.
Egrediet̄ de loco ſuo inſlinialit̄ dr̄ de loco ſuo.i.ꝺ
Eq̄ cogitatis miſericordia ad iudiciū. Ca.ij.

Ve q̄ cogitatis. Hic ꝯñr cōminat̄ ppl̄o ꝓpter culpā auaricie. ⁊ di
uidit̄ i tres ꝑtes.q̄ꝛ ꝑ̊ ponit̄ pene cōminatio.ſcd̄o ꝑ
pħe ꝯpaſſio ibi. Vtinā.tcio ppl̄i ꝯſolatio ibi. Cōgregatōe
Pria i duas.q̄a ꝑ̊ ꝓpħa ponit ppl̄i culpā.ſcd̄o ꝯminat̄ pe
nā ibi. Iccirco. Circa ꝑmū dr̄. a ¶ Ve q̄ co.inutile.i.bo-

na aliena rape: qđ eſt magꝭ nociuũ ꝙ vtile. ſm illud Aug. Lucrũ in arca damnũ in ꝯſcia: tulit veſtẽ ⁊ ꝑdidit fidem. b ¶ Et ope. ma. in cubi. vr̃is. i. opari diſponitis: iõ ſudit̃. c ¶ In lu. ma. fa. illud. exequendo in ope qđ diſpoſuerant de nocte: ⁊ q̃d ſit illud ſbdit̃. d ¶ Et ꝯcupie. agros. ſ. alienos. e ¶ Et violenter tulerũt. fraudibꝰ ⁊ violentijs. f ¶ Et calũ. vi. ⁊ do. eiꝰ. ꝑſequendo paupes ī ꝑſonis ⁊ ī bonis ſuis g ¶ Idcirco. hic conſeq̃nter ꝑdicit penã ⁊ ſcđo remouet falſam eſtimatõez: ibi. Ne loq̃mini. Circa primũ dr̃. g ¶ Idcirco. i. ꝓpter dictaꝫ maliciã. h ¶ Ecce ego cogito ſup familiã iſtã. i. ſup regnuꝫ decem tribuum. h ¶ Malũ. ſ. pene. i ¶ Vñ nõ auferetꝭ col. ve. qꝛ erit tãgraue ꝙ nõ poteritꝭ euadere. k ¶ Et ñ ambulabitis ſupbi: ſed magꝭ depſſi ⁊ humiliati vt captiui. l ¶ Qm̃ tp̃s peſſi. eſt ſcꝫ ꝯtra vos. m In die il. ſu. ſup vos parabola. i. cõis deriſio. n ¶ Et canta. canti. cũ ſuauita. ab aduerſarijs veſtris. o ¶ Dicentiũ in ꝑſona vr̃a. p ¶ Depopulatone vaſtati ſumꝰ. theglatphalaſſar em̃ rex aſſyrioꝝ in pte deuaſtauit populũ. iiij. reg. iõ ſubdit̃. q ¶ Pars po. mei ꝯmutata eſt. qꝛ captiuauit ptem ppl'i. q̃ facto receſſit ad terrã ſuã. eiꝰ v̓o filius ſalmanaſar captiuauit reſiduũ. ⁊ adduxit gentes extraneas ad poſſidendũ illꝰ regni terrã. iiij. reg. qđ ꝓuidẽs dicit in ꝑſona ppl'i ſui. r ¶ Quõ rece. a me. q. di. q̃d valet mihi iſte receſſus. s ¶ Cũ reuertat̃. i. filiꝰ eius q̃ regiones nr̃as diuidat gentibꝰ alienis: iõ ꝯcludit ꝓpheta. a ¶ Propter hᷓ non erit tibi. o iſrl'. b ¶ Mittẽs funiculũ ⁊c̃. i. hñs hereditatẽ in ꝓmiſſionis terra. qꝛ gẽtes illuc adducte mãſerũt ibi vſq3 poſt tpa xp̃i: vt freq̃nter ſ. dictũ eſt. c ¶ Ne loquamini. Hic ꝯñr excludit falſaꝫ eſtimatõez ppl'i credẽtis ſe nõ expelli de tr̃a q̃ erat ſibi data a dño dicẽs. Ne loq̃mini loquẽtes int̃ vos. d ¶ Nõ ſtil. ſup iſtos. i. pena ꝯminata a ꝓphetꝭ nõ cadet ſup nos. e ¶ Nunq̃d abbre. ẽ ſpi. dñi ⁊c̃. i. eiꝰ volũtas nõ ẽ diminuta ad bñfaciendũ nob̃ nec cogitat nob̃ facẽ qđ dicũt ꝓphete et ſubdit̃ rñſio in ꝑſona dei. f ¶ Nõne v̓ba mea bona ſunt cũ eo ⁊c̃. i. v̓ba ꝓmiſſiua ſunt ⁊ factiua boni illis q̃ incedũt via recta ⁊ nõ malis hoibus de q̃bus ſubdit̃. g ¶ Et ecõtrario po. meꝰ i aduerſa. ꝯſurrexit. i. ꝯtra me ꝑſeq̃ndo me in mẽbris meis: iõ ſubdit̃. h ¶ Deſup tunicã palliũ ſuſtuliſtis violenter et male ab impotentibꝰ ſe defendere. ¶ Et eos q̃ tranſibãt ſimpliciter. ſine culpa. k ¶ Conuertiſtis in bellũ inuadentes eos ſine cã. l ¶ Mulieres populi mei eieciſtis de domo delitiaꝝ. iterficiendo viros eaꝝ cũ q̃bus delectabiliter viuebant. m ¶ A paruulis eaꝝ tuliſtis laudẽ meã. quia or

b ⁊ opami malũ in cubilibus
c vr̃is. In luce matutina fa-
ciũt illud: qm̃ ꝯtra dñm eſt
d manus eoꝝ. Et ꝯcupierũt
e agros ⁊ violenter tulerunt
f ⁊ rapuerũt domos: ⁊ calũ
niabant virũ ⁊ domũ eius
viruꝫ ⁊ hereditatem eius.
g h Idcirco hec dicit dñs. Ec
ce ego cogito ſup familiaꝫ
h i iſtam malũ vñ nõ auferetis
k colla vr̃a ambulabitis ſup
l m bi: qm̃ tp̃s peſſimũ eſt. In
die illa ſumet̃ ſup vos pa-
n bola: ⁊ cantabit̃ canticum
o p cũ ſuauitate dicentiũ. De-
popnlatõne vaſtati ſumus
q Pars ppl'i mei ꝯmutata ẽ.
r s Quõ recedet a me: cum re
uertatur qui regiones no-
a ſtras diuidat. Propter hᷓ
b nõ erit tibi mittẽs funiculũ
ſortis in cetu dñi o iſrl'. Ne
c d loq̃mini loq̃ntes. Nõ ſtil-
labit ſup iſtos: nõ ꝯphen
det ꝯfuſio dic̃ domꝰ iacob.
e Nunq̃d abbreuiatꝰ ẽ ſpũs
dñi: aut tales ſunt cogitati
f ones eiꝰ. Nõne v̓ba mea
bona ſũt cũ eo q̃ recte gra-
g dit̃. Et ecõtrario ppl's me-
us in aduerſariũ ꝯſurrexit
h Deſup tunicã palliũ ſuſtu-
i liſtis: ⁊ eos q̃ trãſibãt ſim-
k plicit̃ ꝯuertiſtis in bellum
l Mulieres ppl'i mei eieciſtis
m de domo delitiaruꝫ ſuaꝝ: a
puulis eaꝝ tuliſtis laudeꝫ
n meã imppetuũ. Surgite ⁊
o ite qꝛ nõ hẽtis hic requieꝫ.
p Propter imũdiciã eiꝰ cor-
rumpet̃ putredine peſſima
q Utinã nõ eſſem vir habẽs
r ſpm̃: ⁊ mendaciũ potiꝰ loq̃
s t rer. Stillabo tibi in vinuꝫ
v ⁊ in ebrietatem: ⁊ erit ſuper
x quẽ ſtillat̃ ppl's iſte. Cõgre
gatõne ꝯgregabo iacob to
tũ te in vnũ ꝯducã reliq̃as
y iſrl'. Pariter ponaꝫ illũ q̃ſi
gregẽ in ouili: q̃ſi pecus in
z medio caulaꝝ. Tumultua
bunt̃ a multitudine hoim̃.
a b Aſcendet em̃ pandẽs iter
c d ante eos. Diuidet ⁊ trãſi-
bunt portam: ⁊ egredient̃ ꝑ
e eam. Et tranſibit rex eoruꝫ
corã eis: ⁊ dominꝰ i capite
eorum.

¶ Capitulum. iij.

phani facti ꝑ vos cogunt̃ ꝑ dolore clamare magis ꝙ laudare. n ¶ Surgite ⁊ ite. i. de terra vr̃a cito ibitis in captiuitatẽ. o ¶ Propter immũdiciã eiꝰ ex peccatis. ſ. dictis. p ¶ Corrumpet̃ putredine peſſima. ſ. gens iſta. q ¶ Utinam. Hic ꝯñr ponit̃ ꝓphete ꝯpaſſio ꝓpter malũ ppl'o ſuo ſupuenturũ dicẽtis. Utinaꝫ nõ eſſeꝫ vir hñs ſpm̃. ſ. ꝓphetie in malis q̃ ꝑdixi. r ¶ Et mendacium potiꝰ loquerer. i. ꝙ illa q̃ dixi non euenirent. nõ tñ ſic eſt. s ¶ Stillabo tibi. id eſt penã venturam denũciabo. t ¶ In vinũ ⁊ in ebrietateꝫ. i. pene abundantiaꝫ q̃ ꝑ potuꝫ freq̃nter deſignat̃ in ſcriptura. ⁊ potiſſime Hieremie. xxv. Accipere calicẽ ⁊c̃. v ¶ Et erit ſup queꝫ ſtillat̃ po. iſte. i. ſup ppl'ium iſtũ iſrael deſcendet pena a me ꝑdicta. x ¶ Congregatione. Hic ꝯñr ponit̃ ppl'i cõſolatio vt pꝰ vinũ mortificatiuũ infundat̃ oleũ lenitiuũ: vt exponũt aliq̃ ptem iſtã de reditu captiuitatis babylonice: ſꝫ nõ videt̃ ꝯuenienter dictũ. qꝛ dicit̃ hᷓ. Congregabo iacob totũ. De captiuitate v̓o babylonica redierũt tm̃ due tribꝰ et pauci de. x. tribubus q̃ euaſerãt manus regis aſſyrioꝝ ⁊ poſtea habitauerũt in regno iude. ⁊ cuꝫ duabꝰ tribubus captiuati fuerũt ⁊ redierũt. nõ tñ omes: ſꝫ plures de iſtis ⁊ de illis remãſerunt in babylonia detenti amore vxoꝝ q̃s ibi acceꝑant. ⁊ ꝓlis. quã creauerãt. ⁊ bonorũ tpaliũ q̃ acquiſiuerãt. Preterea qꝛ in fine dr̃. Et tranſibit rex eoꝝ corã eis. Redeũte de captiuitate nõ habuerũt regẽ ducẽ ꝓpter qđ iſtud ẽ referendũ ad xp̃i tp̃s. Etiã exponũt aliq̃ de ꝯuerſione generali iudeoꝝ ad fideꝫ circa finem mũdi: ⁊ põt ad hᷓ lr̃a applicari. videt̃ tñ mihi cõuenientius exponi de cõgregatõne patrũ in lymbo ⁊ eoꝝ eductõe ꝑ xp̃m ſic. ¶ Congregatõne cõgregabo iacob totũ hoc dr̃ eo mõ loquẽdi q̃ maiores ciuitatꝭ dicunt̃ tota ciuitas: ꝓpter qđ factũ eoꝝ dicit̃ factũ totiꝰ ciuitatꝭ. Et qꝛ ſm veritatẽ ſoli electi dicunt̃ de domo iacob numero ⁊ merito: ⁊ oms iſti fuerũt ibi cõgregati a principio mũdi vſq3 ad reſurrectõꝫ xp̃i. y ¶ Pariter ponã illũ q̃ſi gregẽ i ouili. qꝛ erãt ibi a deo cuſtoditi vſq3 ad tp̃s xp̃i q̃ inde tranſlati ſũt ad gloriã. z ¶ Tumultuabunt̃ a multitudine. ꝑ hanc tumultuatõeꝫ nõ intelligit̃ aliq̃ cõmotio quieti cõtraria: ſed ꝑ eam. ſ. deſignat̃ multitudo magna. a ¶ Aſcendet ei. ſ. ipſe xp̃c. vñ dicit Ra. ſa. Aſcendet em̃. ſ. ſaluator eorum. b ¶ Pandens iter. qꝛ ſua morte aperuit celum. c ¶ Diuidet. ſ. exñtes in inferno: qꝛ electis inde eductis reprobi remanſerũt: iõ ſubdit̃. ¶ Et trãſibũt portã. ſ. i inferni inde egrediendo. e ¶ Et tranſibit rex eoꝝ corã eis ⁊c̃. id eſt dominꝰ ihs xp̃c verus deꝰ: q̃ viuit ⁊ regnat i ſcl'a ſcl'oꝝ. Amẽ.

E T dixi. Audite princi
pes iacob ⁊ duces do
c mus iſrł. Nunqd non vr̄m
d eſt ſcire iudiciū q̄ odio hē-
tis bonū ⁊ diligitis maluꝫ
e q̄ violent̄ tollitis pelles eo
f rū deſuꝑ eis: ⁊ carnē eoꝝ ď
g ſuꝑ oſſibꝰ eoꝝ. Qui come-
derūt carnē ppłi mei ⁊ pel-
leꝫ eoꝝ deſuꝑ excoriauerūt
⁊ oſſa eoꝝ ꝯfregerūt ⁊ cōci
derūt ſicut in lebete: ⁊ qua-
h ſi carnē in medio olle Tūc
i clamabūt ad dn̄m ⁊ nō ex-
audiet eos ⁊ obſcōdet faci
em ſuam ab eis in tempore
illo ſic̄ nequit̄ egerūt i adin
k uentionibꝰ ſuis. Hec dicit
dn̄s: ſuper ꝓphetas qui ſe-
l ducūt pplm̄ meū q̄ mordēt
m dentibus ſuis: ⁊ ꝑdicāt pa
ceꝫ. Et ſiqs non dederit in
ore eoꝝ quippiā: ſctificant
n ſuꝑ eum p̄liuꝫ. Propterea
o nox vobis pro viſione erit
⁊ tenebre vobis ꝓ diuina-
p tōe Et occūbet ſol ſr̄ ꝓphe
tas ⁊ obtenebrabit̄ ſuꝑ eoſ
dies. Et ꝯfundent̄ q̄ vidēt
viſiones ⁊ cōfundent̄ diui
ni. Et operiēt oēs vultꝰ ſu-
q r os q2 nō eſt rn̄ſum dei Ve
s rūtn̄ ego repletꝰ ſuꝫ fortitu
dine ſpūs dn̄i iudicio ⁊ ꝟtu
te ⁊ nō annūciē iacob ſcelꝰ
t ſuū: ⁊ iſrł pctm̄ ſuū Audite
hoc principes domꝰ iacob
v et iudices domus iſrael q̄
abominamini iudicium: et
x oia recta peruertitis. Qui
edificatis ſyon in ſanguini
bus: ⁊ hierłm in iniquitate
y Principes eius in muneri
z bus iudicabant ⁊ ſacerdo-
tes eiꝰ i mercede docebāt.
a Et ꝓphete eius in pecunia
b diuinabāt ⁊ ſuꝑ dn̄m requi
c eſcebāt dicētes. Nūqd nō
dn̄s in medio nr̄m. Nō ve
d niēt ſuꝑ nos mala. Propt̄
e hoc cā vr̄i ſyon quaſi ager
arabit̄: ⁊ hierłm quaſi acer
f uus lapidum erit: ⁊ mons
tēpli in excelſa ſiluarum.

Caplm̄. iiij.

a E T erit in nouiſſimo

In ca. ij. vbi dicitur in poſtil. Ne loquamini. Hic cōſequenter ⁊c̄.

Additio.

V Bi nos habemꝰ. Ne loquamini loquētes ⁊c̄. i hebreo hr̄ ſic. Ne loquamini loquūtur. nō ſtillabit ſuper iſtos nec cōprehendet cōfuſio. ⁊ ibi eſt finis verſus ⁊ ſequit̄ aliꝰ verſic. Nunqd dicit domui iacob. Nunqd abbreuiatus eſt ſpiritꝰ dn̄i ⁊c̄. ⁊ ſenſus eſt ꝙ illi de pplo ꝓhibebant ꝓphas veros ne ꝓpharent. vt pꝫ ſupra Amos. vij ca. de quo dicit propheta. Ne loquamini loquūtur. i. iſti rebelles loquūtur ꝓphet̄. Ne loqm̄ini. quā ꝓhibitōeꝫ fundabant in duobus. p̄ in cōminatiōe dicēdo ꝙ q̄ ꝓphetaret ſuꝑ iſtos apprehendet cōfuſionē. ⁊ ď h̄ dicit. Non ſtillabit ſuꝑ iſtos. i. nō ꝓphetabit. ⁊ ſic nō apprehēdet. ſ. ꝓphetanteꝫ cōfuſio. ⁊ a ſenſu cōtrario q̄ ſtillabit ſuper illos cōfundet̄. Scḋo fundabāt ꝓhibitōem ſuam ꝑſumendo de bonitate diuina. de quo dicit Nūqd dicit domui iacob. Nūqd abbreuiatus eſt ſpūs dn̄i ⁊c̄. q. d. vt in glo. qui alijs largus eſt i bonitate. nūqd nobis erit breuis. Ad qḋ rn̄det ꝓpheta in perſona dei. Nonne ꝟba mea bona ſunt. ⁊ ſic nō ſunt dimittēda ꝓpter cōminatōes. nec eſt dicendus ſpūs dn̄i abbreuiatus eſſe. q2 largitas bonitatis diuine eſt cū bonis. ⁊ iō cuꝫ dixiſſet. Verba mea ſunt bona: ſubdit. Cuꝫ eo q̄ recte graditur.

In eo. vbi dr̄ in poſtil. Vtinaꝫ. Hic ꝯn̄r ponit̄ prophete compaſſio ⁊c̄.

Additio.

V Bi nos habemus. Vtinā in hebreo hr̄ quedam dictio. q̄ vno mō ſignat idē qḋ vtinā. ⁊ alio mō ſignificat idem qḋ ſi. vnde in ꝑs. vbi dr̄. Si pplꝰs meꝰ audiſſet me. loco illius ſi: ponit̄ eadeꝫ dictio ſicut h̄. ⁊ ſm̄ hanc ſignificatōem. ſ. vltimā ſenſus talis videt̄ eſſe. Dicebat eīn ꝓpheta illis q̄ eum nitebant̄ ꝓhibere ab actu prophetandi. vt eis oſtenderet ꝙ erat ꝓpheta verus ⁊ non falſus: ꝙ ſi ipe eſſet vir nō habens ſpm̄. ſ. dei. ſꝫ mendacium potius loqueretur. tūc ꝓphetaret pro aliquo lucro ſeu delectatōne. de quo dicit. Stillabo tibi. i. ꝓphetabo tibi. In vinū ⁊ ebrietatē. i. ꝓpter aliqḋ lucrū delectabile. q2 pſeudo ꝓphete ꝓpter iſta cōſueuerant ꝓphetare. ideo ſubdit. Et erit ſuꝑ que ſtillabit̄ ppłs iſte. vbi in hebreo ſic hr̄. Et erit ſtillator pplo iſto. q. d. talis ſtillator. ſ. in vinū ⁊ ebrietateꝫ erit ptinens ſtillator pplo iſto. ſ. q̄ mendacia potius volūt audire ꝙ̄ vera. Cōſequēter ꝓpheta oñdit ſe nō ſolū eſſe ꝓnunciatorē malorū ſꝫ etiā bonoꝝ vbi oportebat. iō ſubdit. Congregatōe ⁊c̄. exponat̄ vt in poſtil.

Caplm̄. iij.

E T dixi. Hic cōſeqnter ꝓpheta cōminat̄ penā ꝓpt̄ peccata maioꝝ. ⁊ p̄o ſpāliter. ſcḋo magis generalit̄: ibi. Verūtamē. Prima in duas. q2 p̄ ponit̄ cōminatio propter culpā principū. ſcḋo propter culpā pſeudoprophetarū: ibi. Hec dicit. Circa primū dr̄. b Audite principes iacob. i. totius ppłi iſrł. c Nūquid nō vr̄m ē ſcire iudiciū. q. d. ad hoc tenemini qui habetis officiū iudicādi. d Qui odio habetis bonū. ⁊ ſic ꝑtāte data vob̄ a deo abutimini. Qui violēter tollitis pelles eoꝝ. bona populi rapiēdo. f Et carnem eorum in ꝑſonis affligendo. g Qui comederūt ⁊c̄. ꝑ comeſtioneꝫ ⁊ excoriationē ⁊ oſſiū cōfractōeꝫ ⁊ conciſſionē in lebete. dantur itelligi varij modi ⁊ exquiſiti populum affligendi. h Tūc clamabūt ad dn̄ꝫ. cū ab aduerſarijs affligent̄. i Et non exaudiet eos iudiciū eīn ſine miſericordia fiet ei qui nō miſeret̄ Jacobi. ij. k Hec dicit. Hic ꝯn̄r ponit̄ cōminatio ꝓpt̄ culpaꝫ pſeudoprophetarū. cū dr̄ Qui mordēt dentibꝰ ſuis. detrahendo ver̄ prophetis. m Et ꝑdicāt pacē ⁊c̄. i. denunciant ꝓſpera ill̄ q̄ dant eis munera. alijs autē aduerſa. n Propterea nox id eſt obſcuritas igrantie o Vobis ꝓ viſiōe erit. ⁊ tenebre. ſ. tribulatōis et anguſtie. p Et occumbet ſol ſuꝑ prophetas. i. ois cognitio ⁊ claritas ꝓſperitatis deficiet eis. q Quia nō ē rn̄ſum dei. ſ. verbum eoꝝ. ſꝫ magis ab eis cōfictū. r Verumtamē. Hic cōminat̄ ꝓpter peccata oīm maiorū generalit̄ dicēs. s Repletus ego ſuꝫ for. ſpi. dn̄i. i. ſpūs dei q̄ dedit mihi conſtantiā ad arguendū vicia maioꝝ patent̄. iḋo ſubditur. t Audite h̄ principes. qui habetis ſuꝑiorem ꝑtātem in tꝑalibus. v Et iudices. iuſticiā in oibus peruertētes x Qui edificatis ſyon in ſanguinibꝰ. i. de ſb̄a ⁊ ſanguine innocentiū condēnantes eos ad mortē vt hēatis bona eoꝝ. y Prin. eiꝰ i mu. ⁊c̄. i. ꝓ muneribꝰ iniuſtā ſniaꝫ ꝓferebant. z Et ſacerdotes eiꝰ in mercede docebant. q̄ tn̄ ex officio tenebant̄ docere legē liberaliter. a Et ꝓphete eiꝰ in pecunia diuinabāt. i. ꝓ pecunia mendacia ꝯfingebant. b Et ſuꝑ dn̄m requieſcebant. i. a dn̄o requiē ꝓmittebāt. c Dicētes. Nunqd nō dn̄s ⁊c̄. q̄ſi dicāt veraciter deꝰ eſt in vobis: ⁊ iō nō hētis timere ab aduerſarijs d Propter h̄ cā veſtri. q̄ falſa promittitis e Syon q̄ſi ager arabit̄ ⁊c̄. i. ſic erit deſtructa ꝙ poterit arari propter defectū habitantiū. q2 propt̄ promiſſa falſoꝝ prophārū ſedechias rebellauit regi babylonis. ⁊ ex h̄ ſecuta ē deſtructio tēpli ⁊ ciuitatis. iiij. Reg. vlt̄. f Et mōs tēpli in excelſa ſiluarū. q2 in locis deſtructis ⁊ derelictis longo tēpore ſolēt frutecta creſcē. tꝑs ḋo captiuitat̄ durauit. lij. annis ſm̄ minorē ꝯputatōeꝫ i tāto tꝑe potuer̄t bn̄ creſcē tiij.

E T erit. Hec eſt pars ſcḋa principalis in qua ꝓpheta principaliter denunciat conſolatoria. maxime vero conſolatoriū erat xp̄i myſteriū. ⁊ ideo ꝓpħa deſcribit. beneficij magnitudinem ſcḋo iuxta hoc arguit

maloꝝ ingratitudinem ca.vj. Prima in duas.qꝛ p̄ deſcri bit ꝓpheta ꝯditōes corꝑis.ſcd̄o capitis ca.ſe.Corpus autē myſticū xp̄i eſt eccleſia.cuius p̄ deſcribit ꝯditōez: ſcd̄o ty rannoꝝ ꝑſecutōez:ibi.Nūc quere. Circa primū ſciendū ꝙ ꝑs iſta ab hebreis ⁊ latinis exponit̄ de tp̄e xp̄i. varie tn̄

k Et ſedebit vir ſubtus vineā ſuā ⁊c.i.habebit pacē ⁊ ſe curitatez.⁊ hoc impletum eſt in eccleſia a tp̄e ꝯſtantini et b.Silueſtri. l Quia oms ppl̄i a fide xp̄i alieni. m Ambulabūt vnuſquiſq3 in noīe dī ſui.qꝛ ꝑ longū tp̄s poſt mortē xp̄i diuerſe gentes diuerſa idola coluerūt.

qꝛ iudei dicūt adhuc xp̄m venturū. nos aūt dicimus tp̄s ſui aduent⁹ pteritū ad ꝯfirmatōez ſui erro ris accipiunt iudei aliqua argumēta ex hoc loco Primo qꝛ dicit̄ hic.Erit in no uiſſimo dierū ⁊c.tē pus vo ieſu nazare ni non fuit nouiſſi mū:vt patet:qꝛ poſt eius mortē fluxerūt multi anni. g̃ ieſus nazaren⁹ nō fuit xp̄c ꝗ adhuc expectatur venturus. Item q̄a ſubdit̄. Et erit mōs dom⁹ dn̄i ꝑparat⁹ in vertice montiū.qđ nō eſt adhuc factū qꝛ mons ſyon nō ē in aliq̄ eleuatus.et ſunt multi montes illo altiores. Itē q̄a ſequit̄. Et cōcident gladios ſuos in vo meres ⁊c.⁊ ſequitur

b dierū:erit mons dom⁹ dn̄i
ꝑparatus in vertice montiū
c et ſublimis ſuꝑ colles. Et
fluēt ad eū ppl̄i ⁊ ꝑgabunt
gētes multe ⁊ dicēt. Venite
aſcēdam⁹ ad mōtem dn̄i:⁊
d ad domū dei iacob. Et do
cebit nos d̄ vijs ſuis: ⁊ ibi
e mus i ſemit̄ ei⁹. Quia d̄ ſy
f on egrediet̄ lex:⁊ verbū do
mini de irl̄m. Et iudicabit
g int̄ ppl̄os ml̄tos : ⁊ corripi
et gētes fortes vſq3 in lon
h ginquū. Et ꝯcidēt gladios
ſuos in vomeres:⁊ haſtas
ſuas i ligones. Nō ſumet
gēs aduerſum gentē gladi
i um ⁊ nō diſcēt vltra belli
k gerare Et ſedebit vir ſubt⁹
vineā ſuā ⁊ ſubt⁹ ficū ſuā

et nō erit q̄ deterreat: quia
os dn̄i exercituū locutū ē.
l m Quia omēs ppl̄i ambula
bunt vnuſq̄ſq3 i noīe dī ſui
n noſ aūt ambulabim⁹ i noīe
o dei noſtri ineternū ⁊ vltra.
p q In die illa dicit dn̄s cōgre
r gabo claudicantē ⁊ eā quā
s t eiecerā colligā ⁊ quā affli
v xeram ꝯſolabor: Et ponā
x claudicantē in reliq̄as ⁊ eā
y q̄ laborauerat in gentē ro
z buſtā: Et regnabit dn̄s ſu
a per eos in mōte ſyon: ex h̄
b nūc ⁊ vſq3 ineternū: Et tur
c ris greg̃ nebuloſa filia ſy
d e on vſq3 ad te veniet: ⁊ ve
niet poteſtas prima regnū
filie hieruſalem. Nunc
quare merore contraheris

n Nos aūt ambu labim⁹ in nomie dei noſtri.ſ.ieſu xp̄i. o Ineternum ⁊ vl tra.i.vltra omnē mē ſurā q̄ātūcūq3 lon gam. p In die il la.i.tp̄e gr̄e q̄ d̄ dicit̄ dies.ad Roma.xiij. Nox ꝑceſſit dies au tem appropinqua bit. q Congrega bo claudicantē.id ē gentilitatē que di ſtorte inceſſerat per idolatriam. r Et eam quā eie cerā.qꝛ legem nō de derat gentilib⁹:nec ꝓphetas et ſic quo dammō eos eiece rat. s Colligam in ouili eccleſie per apl̄oꝝ ꝑdicatōnem. Videt̄ tn̄ ꝙ melius exponat̄ hec lr̄a de gente iudaica q̄ātū ad illā qui adheſit xp̄o:cum dicit̄.

Et nō diſcēt vltra belligerare. Poſt vo tp̄s tp̄s ieſu naze ni fuerūt bella grauia ⁊ potiſſime in iudea.qn̄ ꝑ romanos fuit deſtructa g̃ ⁊c. Iſta vo argumēta ⁊ aliqua alia ſolui Eſa.ij. vbi ꝯſimilis lr̄a ponit̄:pōt aliq̄d repeti. Ad p̄mū dicendo ꝙ tp̄s noue legis d̄r nouiſſimū.qꝛ nō ſuccedet ei alia lex:ſic̄ ſucceſſit legi moſaice.⁊ ſm̄ hoc d̄r.j.Ioh.ij.c. Nouiſſima hora eſt. Item Geñ.xlix. Congregami vt an nunciem vob q̄ ventura ſunt in nouiſſimis diebus.Et ta mē ſm̄ hebreos ſunt impleta diu.ſ.ab ingreſſu terre pro miſſionis ſub ioſue ꝑ maiori ꝑte:vt ibidē fuit dictū. ſcd̄m ſoluit̄ etiā ꝑ dictū Ra.ſa.qui dicit ꝙ illa eleuatio nō eſt in telligenda corꝑaliter:ſ3 qꝛ debeāt ibi fieri mirabilia.qđ fu it adimpletū qn̄ xp̄s de⁹ ⁊ hō fuit ibi p̄ntatus in tēplo. ibi etiā poſtea ꝑdicauit ⁊ multa fecit mirabilia ſue diuinitat̄ oſtenſiua ibi etiā ſuꝑ apl̄os ſpm̄ſctm̄ miſit in ſigno viſibi li qđ fuit mirabile maximū. Ad terciū patebit infra. Igit̄ exponat̄ hec lr̄a de ꝓmotōne eccl̄ie.ſic̄ fuit expoſita Eſaie ij. a Et erit in nouiſſimo dierū.i.tp̄e gratie qđ ē nouiſ ſimū:vt dictū eſt. b Mons dom⁹ dn̄i ꝑpa.in ver.mon tiū:ꝑ mirabilia ibi facta maiora q̄3 alibi vt dictū ē. c Et fluent ad eū ppl̄i ⁊c.qđ videm⁹ impletū ꝑ orbem in ꝯuer ſione gentiū. d Et docebit nos de vijs ſuis. q̄ātum ad ꝑcepta. e Et ibim⁹ in ſemit̄ ei⁹.q̄ātum ad ꝯſilia euāge lica. f Quia de ſyon egrediet̄ lex ⁊c.de irl̄m em̄ ꝓceſſe rūt apl̄i alijq3 diſcipuli ad ꝑdicandū ꝑ orbē fidem chriſti: Act.j. g Et iudicabit int̄ ppl̄os multos. iudicio diſcre tionis aliquos vocando ad fidē ⁊ gr̄am.alijs omiſſis ſuo iuſto iudicio.licet nob occulto. h Et ꝯcident gla.ſuos in vomeres ⁊c.xp̄c em̄ fuit nat⁹ tēꝑe maxime pacis.ꝓpter qđ tūc fuit deſcriptus vniuerſus orbis Lu.ij.⁊ durauit il la pax ꝑ longū tp̄s.ꝓpter qđ in mult̄ partibus plura ar ma bellica q̄ ꝓtūc nō erāt ncc̄ria ꝯuerſa fuer̄t in inſtrumē ta agriculture apta. i Et non diſcent vltra belligerare. iſtud vltra nō importat ſemꝑ ꝑpetuitatē a ꝑte poſt: ſed ali q̄đ tp̄s determinatū.⁊ aliq̄n non longū.ſicut.iiij. Reg.vj Et non venerūt vltra latrones ſyrie in terrā iſrael.ſ. tempe illius regis.⁊ heliſei.tn̄ poſtea multotiens venerunt.

q Congregabo claudicantē.i.gentē iudaicā:q̄ dicit̄ clau dicans ab antiq̄.iij.Reg.xviij. Vſq3quo claudicat̄ in du as ꝑtes.Et ſil̄r in aduentu xp̄i claudicauit.qꝛ aliq̄ adhere bant ſibi ſic̄ vero redemptori.alij aūt reputabant eū dece ptorem:vt3 ex decurſu euangelij. r Et eam quā eiece ram.dimittendo errare ꝑ diuerſa vicia. s Colligā. itra xp̄i eccl̄iam. t Et quā af.ſ.ꝑ chaldeos ⁊ grecos ⁊ roma nos:⁊ ſ̄b intelligit̄.Conſolabor. v Et po.clau.in reliq̄as qꝛ pauci de iudeis adheſer̄t xp̄o reſpectu adherētiū alioꝝ x Et eam q̄ labo.hoc dicit̄ de primis credentibus q̄ cū xp̄o in labore ⁊ afflictōne:poſt mortē ei⁹.vt3 in actib⁹ apo ſtoloꝝ in pluribus loc̄. y In gentē robu.qꝛ tolerabāt afflictōnes ⁊ tormēta nō ſolū patienter ſ3 etiā gaudenter: actu.v. Ibant apl̄i gaudētes a ꝯſpectu ꝯcilij qm̄ digni ha biti ſunt ꝓ noīe ieſu ꝯtumeliā pati. z Et regna. dn̄s ſu. eos in monte ſyon.i.in eccleſia q̄ dicit̄ mōs ſyon eo ꝙ ibi xp̄c fidē catholicā ꝑdicauit ⁊ ſpm̄ſctm̄ ſuꝑ apl̄os miſit. a Ex hoc nūc ⁊ vſq3 ineternum.qꝛ ſtatui eccleſie militā tis ſuccedet ſtatus eccleſie triūphantis.cui⁹ nō eſt finis. b Et turris gregis.id eſt templum qđ erat factū ad mo dum turris:⁊ dicit̄ gregis.quia in atrio iuxta templū im molabantur greges in altari holocauſtorum. c Nebuloſa.ex nebula fumi conſurgente de holocauſt̄ que totaliter incendebant̄ ad honorē diuinū. d Vſq3 ad te veniet.ſ.redemptor:qđ impletū fuit qn̄ ibi oblat⁹ fu it ⁊ predicauit:⁊ ſubdit̄ conditio venientis cum dicit̄. e Et veniet poteſtas prima ⁊c.ratōne ſue deitatis. f Nūc quare. Hic ꝯtiter ponitur eccleſie ꝑſecutio. Sciē dum tn̄ ꝙ aliq̄.reſiduū hui⁹ capituli vſq3 ibi. Nunc vaſta beris.exponūt de deductōne iudeoꝝ in babylonē ⁊ redu ctōne.⁊ lr̄a ſatis pōt applicari vſq3 ibi. Surge et tritura:ſ3 vltra non pōt bene applicari.qꝛ redeuntes de captiuitate babylonica nunq̄3 habuerūt talem poteſtatē qualis hic d̄ ſcribit̄:ſed ſemꝑ fuerūt ſub ſeruitute.p̄ perſarū ⁊ medo rū.ſcd̄o grecoꝝ.tercio romanoꝝ. Propter quod Ra.ſa. exponit hanc lr̄am de tp̄e xp̄i.dicēs ꝙ in aduētu meſſie iu dei erunt in maxima ꝑtāte ⁊ ſubijcient̄ eis oms reges ter

re. Iſam uo precedentē exponit de captiuitate babylonica ⁊ eiꝰ reductiōe ſicut ⁊ ꝑcedētes. qđ aūt ſequit̃. Nūc vaſtaberis ⁊c̃. exponit de deſtructiōe babylonis ꝑ cyrū ⁊ darium. Alij aūt exponūt de vaſtatiōe iudee ꝑ ſennacherib tp̃e ezechie. Iſtas aūt expoſitiōes nō ꝓſequor. q: videnť mihi diſtorte. ꝓpter qđ ſaluo meliori iudicio vr̃ mihi ꝙ hic ꝑ ponit̃ ꝑſecutio eccĩe. et ſcđo ſynagoge: ibi. Nūc vaſtaberis. Et lȝ iſte due ꝑſecutiōes fuerint eodē tp̃e. ſaltē ꝓ pte. finis tn̄ cōtrarios habuerūt q: ex ꝑſecutiōe q̄ facta ē ſub ſtephano pᷓo martyre diſpſi fuerť fideles de hier̃lm ꝑ varias regiōes ꝑdicādo fidē chatolicā. Act. viij. Synagoga ex ꝑſecutiōne ſua defecit q: captiuatis iudeis ꝑ romāos ceſſauerunt legis ſacrificia ⁊ oblatiōnes ⁊ ſilia. q̄ non pn̄t ab eis offerri ex terrā ꝓmiſſionis. Prio igr̃ agit̃ de ꝑſecutiōe eccĩe cū dr̄ f Nūc q̄re merore cōtraheris. h dr̄ q̄ntum ad debiliores fideles q̄ in ꝑſecutiōe facta ſub ſtephano fuerūt in afflictiōe ⁊ merore: Act. viij. g Nūqđ rex nō eſt tibi. q. d. imo xp̄s aſſiſtēs tibi in ꝑſſuris. ſcḋm ꝙ dixit math. vlt. Ecce ego vobiſcū ſum oībus diebꝰ vſq; ad cōſummatiōez ſeculi. h Aut cōſiliariꝰ tuus periit. q. d. nō q: ſpūſſanctꝰ docebit te de oībus i Quia ꝯphendit te dolor. ꝓ in iudea de ꝑſecutiōe iudeoꝝ. et poſtea in alijs ptibꝰ ex ꝑſecutiōe tyrannorum. k Quia nūc egredieris de ciuitate ⁊c̃. i. de hier̃lm. q: ſic dictū eſt in ꝑſecutiōe ſancti ſtephani. fideles ꝓ maiori pte exierūt da hier̃lm. ⁊ diſperſi ſunt ꝑ regiones ꝑdicādo. l Et venies vſq; ad babylonē. ⁊ nō loq̄tur ibi de babylōe q̄ ē in terra chaldeoꝝ q̄ iā erat ſubuerſa ⁊ inhabitabilis. ſʒ de babylone q̄ eſt in egypto in qua fuit fides xp̄i publicata ꝑ matheū apl̃m in cuiꝰ ſorte venit egyptꝰ vt dic̃ Hiero. in li. illuſtriū viroꝝ. Vel ꝑ babylonē hic itelligit̃ roma. ſicut. j. Pet. v. Salutat vos eccĩa q̄ eſt in babylōe collecta id ē roma ſcḋm ꝙ dic̃ Hiero. ⁊ oēs expoſitores in q̄ publicatū fuit euangeliū ꝑ apl̃os petꝝ ⁊ paulū. m Ibi liberaberis. a ꝑſecutoribꝰ tuis. qđ fuit ipletū tp̃e ꝯſtātini. n Et nūc cōgregate ſūt ſup te gētes multe. ꝑſeq̄ntes eccĩam pᷓimo in iudea. vt pȝ Act. viij. ⁊ pluribus alijs locis. poſtea ꝑ totū orbē ꝑ tyrannos nitentes extinguē fidē catholicā. iō ſubdit̃. o Que dicūt lapidet̃ ⁊c̃. ſʒ q: ſicut dcm̄ eſt in ꝑſecutiōe maxie creuit fides catholica. qđ fuit figuratū. Exodi. j. in filijs iſrael q̄ q̄nto magis opp̄mebanť tāto magis multiplicabanť ⁊ creſcebant. iō ſubdit̃ p Ipi aūt nō cogno. cogita. dn̄i. q̄ tyrannoꝝ ꝑſecutiōez ꝯuertit in eccĩe augmentatiōez ꝑ ꝯriūʒ. ſic̃ vēditiōz ioſeph in eiꝰ dn̄ium Geñ. xxxvij. iō ſubdit̃ q Quia cōgregauit eos q̄ſi fenū aree tibi ſubijciēdo: q: ꝑncipes q̄ ꝑſequebanť fidē catholicā ſb miſerūt colla ſua iugo xp̄i vt patet de cōſtantino. ⁊ de alijs ꝑncipibꝰ ꝑ orbē. iō ſubdit̃. r Surge ⁊ tritura filia ſyon. i. eccĩa ſubijce tibi colla gētiū. s Quia cornu tuū ponā ferreū. i. dabo tibi ꝟtutē ꝑdicādi cōſtanť fidē. ⁊ cōfirmādi ꝑ miracula. ita ꝙ multitudo gentiū ſubijciet̃ tibi cōtrita ptāte dyaboli. t Et cōminues pp̃los multos. iducendo eos ad verā cōtritiōez ſuoꝝ pctōꝝ. v Et iterficies dn̄o rapinas eoꝝ in hebreo h̃r. Et ſanctificabis. q: bona tēporalia cōuerſoꝝ ad fidē ſūt diuino cultui applicata i pluribꝰ locis ꝑ orbē. ⁊ q: talia bona dicuntur amortizata. ideo

g h Nunqđ rex nō eſt tibi: aut
i cōſiliariꝰ tuus periit. q: ꝯpre
hendit te dolor ſicut pturi
entē. Dole ⁊ ſatage filia ſy
k on q̄ ꝑturiens q: nūc egre
dieris de ciuitate: ⁊ hitab
l in regione ⁊ venies vſq; ad
m babylonē. Ibi liberaberis
ibi redimet te dn̄s de mānu
n inimicoꝝ tuoꝝ. Et nūc con
gregate ſt ſup te gētes mul
o te: q̄ dicunt lapidet̃: ⁊ aſpi
p ciat in ſyon oculus nr̄. Ipi
aūt nō cognouerūt cogita
tiōes dn̄i ⁊ nō intellexerunt
q cōſiliū eiꝰ q: ꝯgragauit eos
r quaſi fenuʒ aree. Surge ⁊
s tritura filia ſyon q̄a cornu
tuū ponā ferreū: ⁊ vngulas
t tuas ponā ereas. Et cōmi
v nues pp̃los multos et iter
x ficies dn̄o rapinas eoꝝ: et
fortitudinē eoꝝ dn̄o vniuer
y ſe terre. Nūc vaſtaberis fi
z lia latronis Obſidionē po
a ſuerūt ſuper nos: in vga ꝑ
b c cutient maxillā iudicis iſrl̃

Capitulum. v.

Et tu bethleem ephra
b ta paruulus es in mi
c libus iuda Ex te mihi egre
d dietur qui ſit dn̄ator in iſrl̃
e f ⁊ egreſſus eiꝰ ab innitio a
g h diebꝰ eternitatis. Propť h

tranſlatio noſtra habet. Interficies. x Et fortitu. eorū do. vni. terre. i. xp̄o cui ſubiecta ē gētiū fortitudo y Nūc vaſtaberis. Hic pn̄r deſcribit̃ ꝑſecutio ſynagoge ꝑ romanos in vltiōez mortis xp̄i An. xlx. in qua q̄dez ꝑſecutiōe defecit. q: deſtructo tēplo ⁊ iudea. iudei parti trucidati ⁊ ptiꝫ captiuati ſunt. ⁊ ſic ceſſauerūt legalia ⁊ q: h fuit ſatis cito pꝰ ꝑſecutiōez eccĩe i iudea. de qua dictū ē i pte ꝑcedēti. ideo dr̄ y Nūc vaſtaberis filia latronis. i. gēs iudaica. vnde ⁊ dn̄s Mat. xxj. dixit d tēplo qđ erat in hier̃lm. Domꝰ mea domus orōis vocabit̃: vos aūt feciſtis illā ſpeluncā latronū. z Obſidionez poſuerunt. i. ponēt. q̄a loq̄tur de futuro ꝑ modū ꝑteriti ꝓpter certitudinē ꝓphetie a Super nos. ſ. iudeos. i quoꝝ ꝑſona loquit̃ ꝓpha q: erat de gēte illa b In vga ꝑcutiēs. ſ. romani. c Maxillā iudicis iſrl̃. i. ita viliter tractabant et affligent ꝑſonas in ſtatu dignitatis exiſtētes ſicut gartiones. Vnde ⁊ tytus ſacerdotes q̄ erat in populo principales capta ciuitate iuſſit occidi. vt dic̃ Ioſephus libro de iudaico bello.

Capl̃m. v.

Et tu bethleem. Hic incipit capl̃m in hebreo. in q̄ poſtq; propheta denūciauerat eccĩe ꝓmotiōez. hic conſeq̄nter denūciat capitis cōditiōez. ⁊ diuidit̃ in duas ptes. q: primo ponit̃ conditio xp̄i. ſcđo adherentiuʒ ſibi: ibi. Propter h. Cōditio xp̄i eſt ꝙ in vna ꝑſona eſt deus verus ab eterno. ⁊ homo in tp̃e hoc em̄ eſt ſibi ſingulare. Primo igitur exprimitur eius humanitas ex loco natiuitatis. cum dicitur. a Et tu bethleem ephrata. i. alio nomine ſic nomiata. vt habet̃ Geñ. xxxv. b Paruulꝰ es. ſ. locus. In milibus iuda. i. reſpectu populi tui i dignitate ⁊ multitudine. quia inde fuit tribus regia. inde em̄ fuit natꝰ dauid. j. Reg. xvj. ⁊ quia nobilitas ciuitatis magis conſiſtit in populo q̄ in ſpacio. ideo Matth. ij. ca. allegauit auctoritatem iſtam ſic. Et tu bethleem terra iuda nequaq; minima es in ꝑncipibus iuda. d Ex te mihi egre. qui ſit do. i iſrael. glo. Rabi ſa. i. meſſias filius dauid. ⁊ hoc idem dixerunt ſacerdotes ⁊ legiſperiti ab herode requiſiti vbi chriſtus naſceretur Math. ij. dicētes. In bethleem iude. ſic enim ſcriptum eſt per prophetā. Et tu bethleem ⁊c̃. Ex quo patet ꝙ aliqui catholici exponentes hāc ſcripturam de ezechia rege. magis iudaizant q̄ hebrei. et cum hoc diuertunt ab intentione euangelij. Conſequenter exprimitur chriſti diuinitas. cum dicitur. e Et egreſſus eius. i. emanatio. f Ab initio. i. a patre qui eſt principium filij. g A diebus eternitatis. quia h emanatio eterna. ſemper enim naſcitur filius a patre. ⁊ ſp natus eſt. h Propter hoc. Hic conſequenter agitur de adherentibus chriſto. quorum primo ponitur profectꝰ ſecundo proficiendi modus: ibi. Et erunt reliquie. Prima in duas. quia primo oſtenditur propoſitum. ſecundo remouetur dubium: ibi. Et erit iſte. Circa primum ponitur continuatio ad predicta. Dictum eſt enim ꝙ chriſtꝰ ſcḋm humanam naturam fuit de bethleem. et ſic iudeus ⁊ legē ſuauit. Propť h voluit deferre pp̃lo ⁊ legi. q: q̄uis in morte eius lex ceſſauerit q̄ntum ad efficaciam. tamē ad tp̄s potuit ſeruari vt ſynagoga cuʒ honore duceret̃ ad ſe

pūlcrū: vt dicit Augu. Siſt ꝙ̄tulis ppl'ſ iudaicus ꝙ̄tu₃ ad incredulos. eēt morte dign⁹ ꝑpter mortē xp̄i tū iſta punitio fuit dilata vſq₃ ad annū. xlij. in q̄ deſtructa fuit ciuitas ⁊ templū. ⁊ ppl'ſ captiuat⁹ ꝑ exercitū romanoꝝ: ⁊ h̄ eſt qđ dicit. h Propter h̄. i. ꝑpter aſſumptōe₃ hūane nature de iudeis ⁊ honorabili terminatōne legis. i Dabit eos i. ꝑmittet iudeos habitare in hieruſale₃ ⁊ iuda. k Vſq₃ ad tp̄s publicatiōis euangelij. in q̄ ꝑ orbem nati ſunt eccleſie filij: ⁊ h̄ fuit ipletum etiā tp̄e apoſtoloꝝ: ſic̄ declaratum fuit ſ. Amos. ix. et diffuſius ſuꝑ illud p̄s. xviij. In omne₃ terrā exiuit ſon⁹ eorum. Illud fuit tp̄s xlij. annoꝝ p̄dictoꝝ in q̄ publicatu₃ fuit euangelium: ⁊ ſynagoga ducta ad ſepulcru₃. et q₂ pauci ꝯuatiue de iudeis fidem receperūt: ido ſequit. l Et reliq̄ i. pauci ꝯuatiue. m Fratrū ei⁹. i. iudeoꝝ q̄ dicunt frēs xp̄i. quia fuit ex eis ſm carnē. n Con uertent ad filios iſrl' i. ad fidē. xij. patriarchaꝝ q̄ fuerūt filij iacob: alio noīe dicti iſrl'. vel ad. xij. apl'os q̄ dicunt filij iſrl'. i. xp̄i videtes deū in hūanitate ab inſtanti ꝯceptōnis. q₂ vocati ab eo fuerūt p̄ ceteris tp̄e ⁊ dignitate. ⁊ q₂ ad lr̄a₃ fuerūt de ppl'o iſrael. o Et ſtabit. xp̄i eccleſia ꝙ̄tumcūq₃ pſecutōnibus fuerit ꝯcuſſa. p Et paſcet filios ſuos fidei doctrina. q In fortitudine dn̄i. id eſt miraculis ꝯfirmata Mar. vl. Predicauerūt vbiq₃ dn̄o coopante ⁊ ſermonē ꝯfirmāte ſeq̄ntib⁹ ſignis. q̄ nō pn̄t fieri niſi virtute diuina. r In ſublimitate nois dn̄i dei ſui. i. ihu xp̄i in cui⁹ noīe in primatiua eccl'ia cōiter fiebant miracula: ſue deitatis oſtenſiua. Et q₂ de gentilib⁹ plures fuerūt ꝯuerſi ꝑ orbem vniuerſum. ideo ſubdit. s Et conuertent. q₂ nūc magnificabit. ſ. nomē xp̄i. Vſq₃ terminos terre. t Et erit. Hic pn̄r remouet dubiū. poſſent em̄ iudei michee ꝯtemporanei credē ꝙ ei⁹ ꝑphetia de aduentu xp̄i ⁊ ꝑfectu adherentiu₃ ſibi: deberet cito impleri. ideo h̄ remouet dicens. t Et erit iſte. ſ. xp̄c. v Pax. ⁊ dicit in abſtracto ꝑ excellentiā: ⁊ hoc mō dicit apl'ſ Eph. ij. Ipſe ē pax noſtra q̄ fecit vtraq₃ vnū. x Aſſyrius cū ⁊c̄. q. d. nō erit cito iſta pax: ſ₃ oꝑtet pri⁹ trā nr̄a₃ ꝯculcari ⁊ deuaſtari ꝑ aſſyrios ⁊ chaldeos: de q̄b⁹ ſubdit. ſ. Aſſyrij em̄ p̄ vaſtauerūt iudeā captiuādo decē trib⁹. iiij. Reg. xvij. et poſtea chaldei alias reliq̄as duas: iiij. Re. vl. y Et ſuſci.. i. ſuſcitādo denūciabim⁹: ego ⁊ alij ꝑphe. z Septē paſtores. i. ſeptē duces pſaꝝ ⁊ medoꝝ. de quoꝝ ꝯſilio reges cuncta faciebāt Heſter. j. Et iſti dederūt ꝯſiliū cyro ⁊ dario de inuaſione vtriuſq₃ regni. ſ. aſſyrioꝝ ⁊ chaldeoꝝ: ⁊ q₂ ceperūt regnū babylonie: vt₃ Dan̄. v. ꝑ ꝯn̄s ⁊ regnum aſſyrioꝝ. qđ erat iam ſub ptāte babylonis redactū. a Et octo p̄ma tes. ſ. in exercitu pſaꝝ ⁊ medoꝝ: qui dicebant cōſtabularij vel mareſcalli bellatoꝝ directores. b Et paſcēt. i. deuorabunt. c Terra₃ aſſur in gladio. In hebreo habet. Et confringent. Et ratio hui⁹ diuerſitatis eſt. q₂ verbū hebraicum hic poſitū eſt equiuocū ad paſcere ⁊ confringere. d Et terrā nemroth in lanceis ſuis. hic eſt terra babylonie in q̄ p̄ regnauit nemroth Gen̄. x. e Et liberabit ab aſſur ⁊c̄. ita ꝙ nō poterit venire in terrā noſtrā. ſic̄ venerat antea. f Et erūt.

Remoto dubio. ꝑpheta reuertitur ad oſtendendum circa adherentes xp̄o pfi ciendi modū oñdēs primo ꝙ h̄ erit virtute diuina. ſcđo ꝙ nō humana: ibi. Et erit Circa primū dicit. f Et erūt reliquie iacob. i. apl'i ⁊ alij p̄mi credenteſ: qui ſūt pra dicunt reliquie g In medio pop. mul. quaſi ros. facientes ppl'os fructificare. qđ videm⁹ impletū ꝑ orbē vniuerſum. h A dn̄o. fructificatio em̄ q̄ fit virtute roris non fit humana ꝓuidentia ſ₃ diuina: iō ſubdit. Que nō expectat virum ⁊c̄. i Et erit relīq̄e. i. p̄dicti apoſtoli ⁊ diſcipuli. i Quaſi leo ⁊c̄. q̄ſ ſic̄ nō impedit leo a ꝯſecutōe p̄de ſic nec apl'i a gentiū ꝯuerſione: iō ſubdit. Qui cum tranſierit ⁊c̄. k Exaltabit man⁹ tua. i. ptās apl'oꝝ. ⁊ mutat hic mod⁹ loq̄ndi de tercia pſona ad ſcđam. l Sup ho. tuos. i. demones q̄s fugabant ab idolis ⁊ corpib⁹ obſeſſis. m Et oīs inimi. tui inte. qđ pōt intelligi de ſacerdotib⁹ idoloꝝ. vel de iudeis cōtra xp̄m obſtinatis. q̄ deſtructi fuerūt ⁊ captiuati ꝑ romanos in vltōe₃ mortꝭ xp̄i ⁊ diſcipuloꝝ ei⁹. quoꝝ aliq̄s occiderūt vt ſtephanū iacobū frēm iohis: vt habet in actib⁹ apoſtoloꝝ. ⁊ iacobū fratrē dn̄i. ſm ꝙ dicit ioſephus. xx. libro antiquitatū. n Et erit. Hic ꝯn̄ter oñdit ꝙ ꝑfect⁹ diſcipuloꝝ xp̄i nō fuit virtute humana: vtpote virtute armoꝝ et munitionū. ꝑ quē modū creuit lex machometi: iō ſbdit. o Auferā eq̄s tuos de medio tui. i. virtute armoꝝ ⁊ cōſiliū nō ꝑficiens in ꝯuerſione gentiu₃. p Et ꝑdam ci. terre tue ⁊c̄. i. in fortalicijs nō erit cōſidentia tua. ſ₃ i ptāte diuina. ꝑ talē modum loquit zacharias ꝑpha. ij. ca. Abſq₃ muro habitabit irl'm p̄ multitudine hoīm. ⁊ loquit đ hieruſalē poſt ei⁹ reedificatōe₃ ꝑ neemiā: vt videbit ibi dn̄o cōcedente: ⁊ ſic cū dr̄. Abſq₃ muro ⁊c̄. nō intelligit ꝑ h̄ deſtructio muroꝝ. ſ₃ ꝙ nō eēnt neceſſarij ꝑ defenſione ciuitatis. q Et aufe. ma. q₂ idolatria ⁊ diuinatōes ⁊ ꝯſil'ia ad idolatriā ꝑtinētia ꝑ p̄dicatōe₃ apl'oꝝ ⁊ alioꝝ credentiū ſunt a gentilib⁹ credentib⁹ amota. r Et faciā in fu. et in indig. vltōe₃. pene in pn̄ti illate ſunt medicine: ⁊ iō nō dicuntur ꝓprie vltio furoris ſeu indignatōis: ſ₃ pene gehēne: ⁊ ideo de ipſis hic loq̄t. s In oi. gen. q̄ nō audi. ſ. p̄dicatōnem apl'oꝝ ⁊ doctoꝝ fideliū q̄ nō cōminant penas tp̄ales ſ₃ futuras ⁊ eternas.

i
k dabit eos vſq₃ ad tp̄s in q̄
l ꝑturiēs pariet. Et reliquie
m n fratru₃ ei⁹ ꝯuertent ad fili
o p os iſrl'. Et ſtabit et paſcet:
q r in fortitudine dn̄i in ſubli
s mitate nois dn̄i dei ſui Et
cōuertent: q₂ nūc magnifi
cabit vſq₃ ad terminos fre
t v Et erit iſte pax aſſyri⁹ cum
x venerit in terrā nr̄am: ⁊ qn̄
calcauerit i domib⁹ noſtris
y Et ſuſcitabimus ſuꝑ eum
z a ſeptē paſtores: ⁊ octo pri
b mates homies. Et paſcēt
c d terrā aſſur i gladio: ⁊ terrā
e nemroth i lāceis ei⁹. Et li
berabit ab aſſur cū venerit
in terrā nr̄am: ⁊ cū calcaue
f rit in finib⁹ nr̄is. Et erunt
g r̄liq̄e iacob i medio ppl'oꝝ
h ml'toꝝ q̄ſi ros a dn̄o: et q̄ſi
ſtille ſuꝑ herbā q̄ nō expe
ctat virū: ⁊ nō p̄ſtolat fili
i os hoim. Et erūt reliq̄e ia
cob in gentib⁹ i medio po
i puloꝝ multoꝝ q̄ſi leo in iu
mentis ſiluaꝝ ⁊ q̄ſi catulus
leonis i gregib⁹ pecorum.
Qui cū tranſierit ⁊ ꝯculca
uerit ⁊ cepit nō eſt q̄ eruat.
k l Et exaltabit man⁹ tua ſuꝑ
m hoſtes tuos ⁊ oīs inimici
n tui interibūt. Et erit in die
o illa dic̄ dn̄s: auferā eq̄s de
medio tui: ⁊ diſꝑda₃ q̄dri
p gas tuas. Et ꝑdā ciuitates
terre tue ⁊ deſtruā oēs mu
q nitōnes tuas. Et auferam
maleficia de manu tua ⁊ di
uinatiōes nō erūt in te. Et
ꝑire faciam ſculptilia tua ⁊
ſtatuas tuas de medio tui
Et nō adorabis vltra oꝑa
manuum tuaꝝ: ⁊ euellā lu
cos tuos de medio tui. Et
r ꝯterā ciuitates tuas: ⁊ faci
am in furore ⁊ indignatiōe
s vltōe₃ in oib⁹ gentib⁹ q̄ nō
audierūt. Ca. vj.
a Audite q̄ dn̄s loquit.

Capitulū. vj.

Audite. Poſtq₃ ꝑpha denūciauit xp̄i aduentu₃: h̄ ꝯn̄r icrepat ppl'm icredulū: ⁊ p̄ ponit h̄ increpatio. ſcđo cōſolatio vt p⁹ vinū mortificatiuū infundat oleū lenitiuū ſequēti. ca. ibi. Ne leteris.

Prima in duas. q2 p̄mo increpaꝛ ppl's vt ingratus de bn̄ficijs. ſcd'o vt irretitus vicijs: ibi. Audite trib⁹. Prima in tres. q2 primo mltiplex dei beneficiū recoliꝛ. ſcd'o falſitas gratitudinis excludiꝛ: ibi. Quid dignū. tercio veritas cōcluditur: ibi. Indicabo. Circa p̄mū dꝛ. a Audite q̄ dn̄s loquiꝛ. q. d. ſunt dili genꝛ attendēda.

ad pauperes. et dicit diligere. q2 opa pietatis non ſunt meritoria. niſi fiant ex charitate t Et ſolicitū ambulare cū deo tuo. i. mandata ei⁹ diligenꝛ adimplendo. v Vox dn̄i ad ciuitatē clamat p me ꝛ alios prophetas iſta p̄dicta x Et ſalus erit timētibus. timore filiali. q̄ eſt annex⁹ charitati in via. y Audite. Hic ꝯn̄r arguitur ppl's de vicijs. ꝛ primo de vicio fraudulentie. ſcd'o de vicio fraꝛne inimicicie. in principio ca. ſeq̄. Prima in duas. q̄s p arguiꝛ culpa. ſcd'o ſubdiꝛ pena: ibi. Et ego. Circa p̄mū diꝛ ꝓpheta. y Audite trib⁹. ſ. iſrl' generaliter vocē dn̄i predictam z Et q̄s approbabit illud. corde aſſentiendo ꝛ opere adimplendo. q. diceret pauci aut nulli. ꝛ ſubdiꝛ cauſa hui⁹ impedimenti.

b Surge tu michea. c Contende iudicio aduerſuz montes ꝛc̄. i. aduerſum ſupbos populi mei. d Fortia fundamēta terre. i. reges ꝛ principes q̄rū officiū eſt terram cōſeruare. e Q2 iudiciū dn̄i cū ppl'o ſuo. oñdendo ſuam benignitatē per bn̄ficia ꝛ popl'i ingratitudinē. ideo ſubdiꝛ Popule me⁹ ꝛc̄. et p3 lr̄a vſq3 ibi.
f Et miſi añ ꝛc̄. q2 moyſes erat dux populi: aarō ſacerdos Maria prophetiſſa Exo. xv. g Memēto q̄ſo q̄d cogitauerit balach. q̄a cogitauit d'bellare populū iſrl' p adiutoriū maledictōis balaam ſup ip̄m Nume. xxij. h Et q̄d reſponderit ei balaam: dicēs. Quomō maledicam. cui nō maledixerit dominus Nume. xxiij. Et iter ibidem. Ad benedicendū adductus ſum bn̄dictōez phibere nō valeo.
i De ſethim vſq3 ad galgalam. i. d' exercitu iſrael qui tūc erat in ſethim Nūe. xxv. ꝛ ꝓtendebaꝛ vſq3 ꝓpe iordanē iuxta quez eſt galgala ex oppoſito tn̄ in terra promiſſionis Ra. ſa. exponit ſic. De ſethim. i. q̄uis ppl's iſrael in ſethin peccauerit pctō phegor. Nūe. xxv. tn̄ dn̄s nō dimiſit eū. ſ3 introduxit eū in galgalam q̄ eſt in terra ꝓmiſſionis k Vt cognoſceres iuſticias dn̄i. i. fidelitatem ei⁹ ad abraam yſaac et iacob implēdo quod eis promiſerat. l Quid dignū. Hic ꝯn̄r excludiꝛ falſitas gratitudinis cū dꝛ. Quid dignū offerā dn̄o ad reddendū gratias debitas de tantis beneficijs. m Curuabo genu d'o excelſo hn̄do deuotōnis ſigna cū mala vita. q. d. nō eſt h' vera gratitudo. Eſa. j. Cum multiplicaueris oratōnez nō exaudiā. n Nunq̄d offerā ei holocauſtomata ꝛc̄. q. d. talibus ſacrificijs nō placaꝛ de⁹. q2 talia ſm ſe nō ſunt accepta. ſ3 ex fide ꝛ deuotōe offerentis o Nunq̄d dabo p̄mogenitū meū. q. d. hoc non valet q2 mors innocētis d'o nō placet. vnde ꝛ abraam non p̄cepit deus immolare filium ſuū Geñ. xxij. vt ſic impleret. ſ3 vt obediētia abrae manifeſtareꝛ p Indicabo tibi. Hic ꝯn̄r veritas gratitudīs cōcludiꝛ. Indicabo tibi o hō q̄d ſit bonū deo p ſe acceptū q Et q̄d dn̄s requirat a te ꝓ gratitudine de bn̄ficijs tibi datis r Vtiq3 facere iudiciū. i. habere iuſticiā nō tm̄ in habitu. ſ3 etiā in effectu. ꝛ hoc ꝛ oēs. s Diligere miam

b c Surge contēde iudicio aduerſum mōtes ꝛ audiāt colles vocē tuā. Audiāt mon
d tes iudiciū dn̄i ꝛ fortia fun
e damēta terre q2 iudiciū domini cū ppl'o ſuo ꝛ cū iſrael diiudicabiꝛ. Popule me⁹ q̄d feci tibi aut q̄d moleſt⁹ fui tibi. R̄n̄de mihi. Quia eduxi te d' terra egypti: ꝛ d' domo ſuientiū liberaui te:
f ꝛ miſi āte faciē tuā moyſen ꝛ aaron ꝛ mariaz. Popule
g meus memēto q̄ſo q̄d cogitauerit ꝯ te balach rex mo-
h ab: ꝛ q̄d reſponderit ei ba-
i laam filius beor de ſethim
k vſq3 ad galgalā vt cog̃ſce-
l res iuſticias dn̄i. Quid di
m gnū offeraz dn̄o. Curuabo
n genu deo excelſo. Nūquid offerā ei holocauſtomata ꝛ vitulos anniculos. Nūq̄d placari pōt dn̄s in milib⁹ arietū an in multis milibuſ
o hyrcor pinguiū. Nūq̄d dabo primogenitū meū ꝓ ſcelere meo fructū vētris mei
p ꝓ peccato aīe mee. Indica
q bo tibi o hō q̄d ſit bonuz: ꝛ
r q̄d dn̄s requirat a te. Vti-
s q3 facere iudiciū et diligere
t miſcd'am ꝛ ſolicitū ambula
v re cū deo. Vox dn̄i ad ciui
x tatē clamat ꝛ ſal⁹ erit timē-
y tibus nomē ei⁹. Audite tri
z bus. Et q̄s approbabit il-
a b lud Adhuc ignis in domo
c d impij: theſauri iniquitatis
e et mēſura minor ire plena.
f Nunq̄d iuſtificabo ſtaterā impiā ꝛ ſacelli pōdera doloſa. In quib⁹ diuites eiuſ repleti ſunt iniquitate ꝛ habitantes in ea loquebātur mēdaciū ꝛ lingua eor fraũ
g dulenta in ore eorū Et ego
h ḡ cepi pcutē te pditōne ſup
i pctis tuis Tu cōedes ꝛ nō
k ſaturaberl' ꝛ hūiliatio tua i
l medio tui. Et apprehēdes
m n ꝛ nō ſaluabis ꝛ q̄s ſaluaue
o ris in gladiū dabo. Tu ſe-
p miabis ꝛ n̄ metes: tu calca
q bis oliuā ꝛ nō vngerl' oleo
r ꝛ muſtū ꝛ nō bibes vinum
s Et cuſtodiſti p̄cepta amri ꝛ
t oīe opus dom⁹ achab: et ambulaſti i voluptatib3 eo
v rū: vt darē te in pditiōez et hitantes in ea i ſibilū ꝛ obprobriū ppl'i mei portabis

Ca. vij.

a Ve mihi: q2 factus ſuz ſic̄ q̄ colligit i

a Adhuc ignis. ſc3 cōcupiſcentie ardentis. b In domo impij in ip̄a vxore et familia tota. c Theſauri iniquitatis. i. iniquitate acq̄ſiti. d Et mēſura minor. ad decipiendum ementes.
e Ire plena. i. vindicte d'i ꝓuocatiua f Nunquid iuſtificabo ſtateram impiam ꝛc̄. q. d. non cuz ſim iuſticie regula. loquiꝛ em̄ ꝓpha in pſona dn̄i cetera patent. g Et ego. Hic cōſeq̄nter ſubdiꝛ pena. cuz dꝛ. Et ego ḡ. i. propter predictā fraudulentiā. h Cepi pcutere te pditōne. i. captiuatōe de terra tua. Regnū em̄ decē tribuū ꝛ regnū duarū p̄ fuerunt afflicta multiplr' ꝓpter peccata ſua. et tandē captiuata. vnū p aſſyrios. aliud per chaldeos. i Tu comedes ꝛ non ſaturaberis. cibo tibi deficiente. k Et hūiliatio tua in medio tui. i. in medio terre tue cōfunderis ab aduerſarijs tuis. l Et apprehendes. In heb. hꝛ. Et attinges. ſ. aduerſarios tuos ducentes filios tuos ſecū captos m Et non ſaluabis de manibus eor. q2 eis nō poteris p̄ualere. n Et quos ſaluaueris ꝛc̄. i. ſi cōtingat te aliq̄s ex eis ſaluare interficienꝛ aliūde. o Tu ſemiabis ꝛ nō metes. q2 aduerſarij tui colligent meſſez vl' deſtruent p Tu calcabis oliuā. oleū exprimēdo q Et non vngeris. pulmenta tua inde cōdiendo. r Et muſtū ꝛc̄. q. d. labores tuos alij cemedēt ꝛ bibēt. ꝛ tu famelic⁹ ꝛ ſitibūdus remanebis s Et cuſtodiſti p̄cepta amri ꝛc̄. q̄ fuerūt idolatre peſſimi vt hꝛ. iiij. Reg. t Et ambulaſti in voluptatibus eor. q2 nō fuerūt idolatre ſolū. ſ3 etiā carnalib⁹ vicijs ſubditi. v Vt da. te i ꝛc̄. iſtud vt nō teneꝛ h' cauſatiue. ſ3 cōſecutiue q2 captiuitas regni iſrl' ad h' ꝯſecuta ē ꝛ deriſio ꝛ obprobriū toti⁹ ppl'i. C. vij.

Ve mihi. Hic ꝯn̄r arguiꝛ ppl's d' pctō fraꝛne inimicicie. ꝛ p̄ plāgit ꝓpheta p gentis ſue malicia dicens. a Ve mihi q2 fa. ſu3

autũno racemos vindemie
b Nõ eſt botrꝰ ad comeden-
c d dum ꝑcoq̃s ficus deſidera
e uit aïa mea. Perijt ſanctꝰ
de t̃ra: ⁊ rectꝰ i hoibꝰ nõ ẽ.
f Oĩs i ſanguie inſidiãtur:
vir frẽꝫ ſuũ ad mortẽ vena
g tur. Malũ manuũ ſuaꝝ di
h cũt bonũ. Princeps poſtu
i k lat: ⁊ iudex i reddẽdo ẽ Et
magnꝰ locutꝰ ẽ deſiderium
l aïe ſue: ⁊ ꝯturbauerũt eam
m n Qui optimꝰ i eis ẽ q̃ſi pali
o p urus: ⁊ q̃ rectꝰ q̃ſi ſpina de
q ſepe Dies ſpeculatõis tue
viſitatio tua venit. Nunc
r erit vaſtitas eorũ. Nolite
s credere amico ⁊ nolite con
t fidere i duce. Ab ea q̃ dor
mit i ſinu tuo cuſtodi clau-
ſtra oris tui q2 filiꝰ ꝯtume-
liam facit patri: ⁊ filia ꝯſur
get aduerſus matrẽ ſuam:
nurus aduerſus ſocrũ ſuaꝫ
⁊ inimici homis domeſtici
v eius. Ego aũt ad dominuꝫ
aſpiciam: expectabo deum
ſaluatorẽ meũ. Audiet me
x deus meus. Ne leteris ini
y mica mea ſup me q2 cecidi
z Conſurgam. Cum ſedero i
a tenebris: dñs lux mea eſt:
b c Iram dñi portabo: q̃niam
d peccaui ei donec cãm meã
iudicet: ⁊ faciat iudiciũ me
e f um. Educet me i lucẽ: vi-
g debo iuſticiã eius Et aſpi-
h ciet inimica mea. Et opiet
i cõfuſione que dicit ad me.
k l Ubi ẽ dñs deꝰ tuꝰ. Ocu-
m li mei videbũt in eã. Nũc
n erit in cõculcatiõeꝫ vt lutũ
o p plateaꝝ. Dies: vt edificẽ-
q tur macerie tue In die illa
r s longe fiet lex: In die illa
t v ⁊ vſq3 ad te veniet aſſur: et
vſq3 ad ciuitates munitas
x ⁊ a ciuitatibus munitis vſ
y q3 ad flumen. ⁊ ad mare de
z mari: ⁊ ad montem d̃ mon
a te: Et terra erit in deſolati
oneꝫ propter habitatores
ſuos: ⁊ propter fructuꝫ co-
b gitationum eorum. Paſce
c pplm̃ tuũ in virga tua: gre-
d gem hereditatis tue: habi
e tantes ſolos in ſaltu: In
medio carmeli paſcent ba-
ſan ⁊ galaad iuxta dies an
tiquos: ſm̃ dies egreſſio-
nis tue de t̃ra egypti. Oſ̃-
f dam ei mirabilia. Uide-
bunt gentes ⁊ confunden-
tur ſuper omni fortitudine
ſua Ponet manũ ſuper os
g aures eorum ſurde erunt.
Lingẽt puluerẽ ſicut ſerpẽ
tes: velut reptilia t̃re ꝑtur
h babũt de edibꝰ ſuis Dñm
deũ nr̃m nõ deſiderabũt ⁊

ſicut qui col. in autũ. racemos. dimiſſos eo q nõ poterũt maturari. ideo ſubdit. b Non eſt botrus ad comedendum. ſ. aptus. In heb. ſic hr̃. Factus ſuꝫ ſicut q̃ colligit ficus: ⁊ ſubintelligit malas. ita q comedi nõ pñt: ideo ſubdit. c Precoquas ficus. q̃ p̃ maturant. d Deſiderauit aïma mea. ſ3 ſuple non inuenit. p h̃ ꝓpheta metaphorice exprimit in populo abundantiã mali ⁊ defectũ boni: ideo ſubdit. e Perijt ſanctus de terra. infectus a malis. ideo ſequit. f Oĩs i ſanguine inſidiãtur querẽtes interficere iuſtos machinationibus diuerſis. g Malũ manuuꝫ ſuaꝝ dicũt bonũ. q2 qualis vnuſquiſq3 ẽ talis ſibi finis videt h Priceps poſtulat. leuari extorſionem a ſubditis. i Et iudex in reddẽdo eſt. i. ſub rege ꝯſtituti ſtudent p iniuſticias ad ſatiſfaciendũ regi: ideo ſubdit. k Et magnꝰ lo. eſt deſi. aïe ſue. i. rex ſuis miniſtr͂ exprimit ſuã voluntatem. l Et ꝯturbauerũt eaꝫ. i. miniſtri dure tractauerũt gẽtem ſubditã p iniuſticiam. m Qui optimus in eiſ eſt. i. minus malus. n Quaſi paliurus i. herba pungitiua. o Et q̃ rectꝰ. in cõꝑatõne ad nequiores. p Quaſi ſpina de ſepe. pungẽs anxiãs pplm̃ iiuſte. q Dies ſpecu. tue. i. captiuitat͂ tue a ꝓphetis p̃uiſe ⁊ p̃nũciate. r Nolite cre. amico. i. pſeudoprophete. ꝓmittẽti vob ſecuritatẽ. q̃ſi ſit vere amicus. s Et noli. ꝯfi. in du. i. rege credẽtes q poſſit vos ab aduerſarijs liberare. t Ab ea q̃ dor. ⁊c̃. i. ab vxore ꝓpria. q. d. tanta iminet vobis miſeria q nullꝰ poterit ꝯfidere de alia pſona q̃tumcũq3 ſibi ſit ꝯiũcta. v Ego aũt ad dñm aſpiciã. ponẽdo in eo totã meã fiduciã. verbũ eſt ꝓphete ꝓ ſe ⁊ ſuis ſilib͂ i futur͂ tribulatõnibꝰ. Ne leter͂. Poſt ppl̃i increpatõneꝫ hic vltimo ꝓpheta redit ad eiꝰ ꝯſolatõeꝫ: p̃ denunciãdo captiuitat͂ terminatõeꝫ. ſcdo poſt terminũ dei ꝯſolatõnem: ibi. Paſce pplm̃. Circa primũ dicit. x Ne leteris inimica mea. i. tu babylon ne leteris de captiuitate iuda. Quia cecidi in manibꝰ tuis. y Conſurgã. p cyrũ liberãdo h̃ em̃ nõ põt intelligi de captiuitate decẽ tribuũ q̃ nõ redijt. z Cum ſedero in tenebris. i. poſtq3 fuero in tribulatione captiuitatis. a Dñs lux mea ẽ. afferẽs mihi leticiam. b Iram dñi. i. penã ab eo inflictaꝫ mihi. c Portabo patienter. d Donec cãm meã iudicet. ꝯtra babylonem licet em̃ regnũ iuda fuerit punitum iuſte ex ꝑte diuine iuſticie. tñ hoc chaldei exeq̃bant iniqua voluntate. e Edu. me. in lucẽ ꝯſolatõnis. f Uidebo iuſticiã eiꝰ. de chaldeis fiendã p cyrũ ⁊ dariũ. g Et aſpiciet inimica mea. i. babylonia. h Et opiet ꝯfu. i. vndiq3 erit cõfuſa. i Que dicit ad me. deriſorie. k Ubi eſt deꝰ tuus q. d. nõ põt te de captiuitate liberare. l Oculi mei vide. in eã. i. eiꝰ miſeriam m Nunc. i. cito. n Et erit in ꝯculcatione vt lutũ p cyrũ ⁊ dariũ. o Dies ſupple veniunt. p Ut edificentur macerie tue. verbuꝫ eſt ꝓphete alloq̃nt captiuitateꝫ iudee ⁊ reditu captiuitatis babylonice: ſ3 q2 ꝓpheta loquebat longe añ captiuitatẽ et eius reditũ: ideo denũciat q terra iuda eſſet priꝰ affligenda p regem aſſyrioꝝ dicens. q In die il. i. tpe achaꝫ idolatre. r Longe fiet lex. q̃a fecit deponi altare dñi vbi offerebãtur hoſtie ſm̃ legẽ. ⁊ iuſſit eas offerri ſup altare ſacrilegum. iiij. Re. xv. s In die illa. i. tpe Ezechie filij achaꝫ. t Uſq3 ad te ve. aſſur. i. ſennacherib rex aſſyrioꝝ q̃ venit vſq3 ꝓpe irl̃m ad capiẽdũ eaꝫ. v Et vſq3 ad ciui. muni. q2 vaſtauit in circuitu totaꝫ terrã. x Uſq3 ad flu. ſ. iordanẽ q̃ ẽ terminꝰ terre ꝓmiſſionis ꝯſus orientem. y Et ad ma. d̃ ma. i. d̃ mari mortuo vſq3 ad mare mediterraneum. z Et ad montẽ de mõte. i. de monte ſyon vſq3 ad montẽ libani: q̃ ẽ in termĩo aq̃lonari iudee. a Et ter. erit in deſo. ꝓpter habi. ſuos. i. ꝓp pctm̃ achaꝫ ⁊ alioꝝ regũ idolatraꝝ: q̃ fecerũt idolatrare pplm̃. b Paſce pplm̃. Hic ꝓpha denũciat pplo ꝯſolatõeꝫ pꝰ reditũ captiuitat͂ babylonice. dirigẽs ſermonẽ ad deũ dicẽs. b Paſce pplm̃ tuum. i. paſces. c In virga tua. i. in directõe tua eũ reducẽdo de captiuitate babylonica. d Habi. ſo. in ſaltu. i. ex tua ꝓtectõne poterũt habitare ſecuri i ſaltu. vbi habitant fere. vñ. j. Eſdre viij. dr̃ q eſdras nõ petiuit eq̃tes a rege: dicẽs q in via ꝓtegerent diuina ꝓtectõe. e In me. car. paſcẽ. ⁊c̃. i. i loco fertili. f Uidebũt gen. ⁊ ꝯfun. ſamaritani em̃ videtes illos q̃ de captiuitate venerũt ꝓſperari i reedificatõe ciuitat͂ ⁊ tẽpli ⁊ i alijs fuerũt multũ ꝑturbati ⁊ ꝯfuſi vt hr̃ eſdre et neemie. g Aures eo. ſur. erũt. i. declinabũt audire ꝓſperitatem eoꝝ p̃ inuidia q̃ torq̃bunt. ſic ſerpẽs in puluẽ volutatur. h Dñm deũ nr̃m nõ deſide. timo. ſerui. timẽtes a deo puniri ꝓpter mala q̃ conabunt facẽ pplo tuo reuerẽti. ⁊ ꝓpter iſta ad dei laudem aſſurgit ꝓpheta dicens.

Prologus in Naum

i Quis deus ſilis tui.q.d.nullus.qꝛ tu es ſolus deus verus. k Qui aufers iniqtatem.a ſeruis tuis ꝑ penē medicinā. l Non imittet.mutat ꝓpheta modū loquēdi d̄ ſcd̄a ꝑſona ad terciā. m Vltra furorē ſuū. ſi ꝑſeuerent in bono.talia em̄ ſunt ſub cōditōne intelligenda. ſicut dictū fuit diffuſe Hiere.xviij. Deponet iniqtates noſtras qd̄ erat onus nos grauans. n Et ꝓijciet in ꝓfundū maris id eſt faciet eas non apparere ad punitionē ⁊ reuertit̄ ad loquēdū i ſcd̄a ꝑſona dicens. o Dabis ꝟitatē iacob ꝛc.i.ad implebis ꝓmiſſiōes factas patribꝰ nr̄is. que tunc implende erant.⁊ mō implete ſunt in dn̄o ihu xp̄o cui eſt honor et gl̄ia in ſcl̄a ſcl̄oꝝ Amen

In ca.vij.vbi dicitur in poſtil. Malū manuum ſuarū dicūt ꝛc. Additio. Vbi nos habemꝰ. Malū manuū ſuarū ꝛc.in hebreo ſic hr̄. Sup manuū ſuarū maluz vt bn̄ faciāt.ꝑncipes querit ⁊ iudex in reddēdo eſt.⁊ eſt ſenſus.ꝙ tāta erat malicia ppl̄i ꝙ ꝓpter mala oꝑa intendebāt reddere bonū remuneratio nis intantū ꝙ princeps querebat an debebāt remunerari aliqua mala ⁊ iudex diffiniebat ꝙ ſic. Silr̄ quilibet magꝰ tendebat in deſideriū ſuū etiā ꝯtra iuſticiā⁊ ſic ꝑturbabāt eam de q̄ cōcludit. Et ꝑturbauerūt eam.ſ. iuſticiam.

In eo.ca.vbi dr̄ in poſtil. Dab ꝟitatē iacob. Additio. Attendendū eſt q̄re petiuit veritatē dari iacob ⁊ miſericordiā abrae.cuiꝰ rō videt̄ eſſe. Nā abrae ꝑ̊ fuit facta promiſſio de xp̄o venturo cū iuramēto. vt hr̄ Geñ.xxij.⁊ hoc fuit ꝑ miam qm̄ nulla merita hūana ſufficerent ad hoc de condigno.vnde talis ꝓmiſſio ad miam ꝑtinet.ideo dicit. Dabis miam abrae.ẜ facta hmōi ꝓmiſſione.iam deus debebat implere ꝑ̄dicta exveritate.⁊ ideo dicit. Dabis veritatē iacob.qꝛ iam facta erat ꝓmiſſio miſericorditer ipi abrae.vt dictū eſt.que quidē ꝓmiſſio vallata fuit iuramento.⁊ ideo ſubdit. Sicut iuraſti ꝛc.

Poſtilla fratris Nicolai de lyra cū additōibus Pauli ep̄i burgeñ.ac replicis mgr̄i Mathie dorinck finit.

Incipit expoſitio prologi in Naum prophetam.

Naum ꝓpheta ꝛc. Iſte ꝓlogus diuidit̄ in tres ꝑtes. In prima tp̄s editōnis ꝓphetie tangit̄. in ſcd̄a notatur eoꝝ demeritū vel peccatum cōtra quos ꝓphetia edit̄ ibi. Sed cū habitatores ꝛc.in tercia exprimit̄ rō ſiue finis ꝓpt̄ quē ꝓphetatur: ibi. Iam em̄ decē tribus ꝛc. Item in ꝑ̄ma tangunt̄ duo.ſ.tp̄is expſſio.⁊ expſſionis confirmatio:ibi. Siquidē in fine. Dicit igr̄. a Naum ꝓphetā ante aduentū regis aſſyriorū.i.ſalmanaſar. b Qui ppl̄m iſrl̄ ꝛc. iiij. Reg.xviij. c Fuiſſe.non ꝓphetaſſe ne cōtradicatur ei quod dr̄ infra eodem ꝓlogo. Iam em̄.x.tribꝰ ab aſſyrijs ducte fuerāt in captiuitatem. Sed cōtrariū vr̄.ſ.ꝙ ipſe prophetauit tꝑibus ioathe Achaz.⁊ ezechie regū iuda.ſ.eo tēpore quo micheas ẜm regulā Hiero.ſupra poſitā in fine illius ꝓlogi.ſ. Non idē eſt ordo ꝛc. Ḡn̄.regula illa intelligenda eſt q̄ntum ad aliquod tp̄s nō q̄ntum ad omne. vnde iſte ꝓph̄a ꝓphetauit tꝑe ezechie q̄ micheas ſilr̄ ꝓphetauit.

i timebūt te. Quis deꝰ ſilis
k tui q̄ aufers iniq̄tatē ⁊ tranſis pctm̄ reliq̄arū hereditatis tue.
l Nō immittet vltra
m furorē ſuū: qm̄ volens miſericordiā eſt Reuertet̄ ⁊ miſerebit̄ nr̄i. Deponet iniq̄-
n tates nr̄as ⁊ ꝓijciet in profundū maris oīa pctā nr̄a.
o Dabis virtutē iacob: miaz abraaz: que iuraſti patribꝰ noſtris a diebꝰ antiquis.

Explicit Micheas ꝓph̄a

Incipit prologus in Naum prophetam.

a Naum prophetaz ante aduentū re-
n gis aſſyriorū qui ppl̄m iſrl̄ captiuū in ſuam regionē trāſtulerat
c fuiſſe hebreoꝝ traditio ꝯfir-
d mat. Siquidē i fine huiꝰ le-
e ctōnis ꝑ̄dicti regis aduentum: idem ꝓpheta annūcia-
f re monſtratur. Sz cū habitatores niniue: iona interitum ciuitatis predicante: ne diuina ira denunciatum interitum ſuſtinerent: peccatoꝝ et impietatis penitētiā egiſſent: accepta dei miſericordia grauioribus ſe
g criminibus implicuerūt q̄ de cā memoratꝰ ꝓph̄a ſpū ſctō plenꝰ iudiciū dei annūcians ita locutꝰ eſt. Deꝰ zelans.⁊ vlciſcens dn̄s ē ꝛc.
h Iā em̄ decē tribꝰ ab aſſyriis ducte fuerūt in captiuitatē ſub ezechia rege iuda: ī̄ quo etiā nūc i ꝯſolatiōe populi trāſmigrati: aduerſum niniuen viſio cernit̄. Nec erat pua ꝯſolatō tā his qui iā aſſyrijs ẜuiebāt q̄ reliq̄s q̄ ſub ezechia d̄ tribu iuda ⁊ beniami ab eiſdē hoſtibꝰ

d Siquidē in fine huius lectōis.i.huius libri.hic intēdit cōfirmare qd̄ dixit per textū. Sed ꝯtra in ꝑ̄ncipio huiꝰ prophetie agit̄ de morte regis aſſyrioꝝ.nō ergo in fine agit̄ de aduentu eius ad ꝑ̄lium. Ad hoc reſpōdēt quidā ꝙ d̄ duobus fit ẜmo.ꝑ̊ enim agit̄ de morte ſennacherib qui obſedit hierl̄m.in fine autē agit̄ de aduentu alterius ad pugnā an̄ q̄ꝫ niniue deſtructa fuit.vnde qd̄ dicit̄. e Predicti regis. non intelligitur de illo de cuiꝰ morte hr̄ in.j.ca.vnde ꝓpheta nō loq̄tur de eodez numero in illis duobus locis ẜ rex aſſyrioꝝ fuit ſalmanaſar qui iudeos.x.tribuū captiuauit.iiij. Reg.xviij. ⁊ de iſto agit̄ Nauz.iij.a.ibi. Vox flagelli ꝛc.ibi em̄ deſcribitur aduentus regis ad pugnā. Itē rex aſſyriorū fuit ſennacherib qui obſedit hierl̄m.iiij. Regū.xviij.et Eſa.xxxvj.de quo loquit̄ hic in ꝑ̄ncipio.de cuiꝰ morte hr̄ iiij. Reg.xix.et Eſa.xxxvj.g. Qui ſic exponunt. dicunt ꝙ illa lr̄a. Siquidē ꝛc.ſupfluit ⁊ cōtradicit Hiero.q̄ dic̄ infra eodē. Iam em̄.x.tribꝰ ad aſſyrijs ducte fuerāt in captiuitatē. In hyſtorijs aūt vbi tangit̄ hiſtoria quindecimi capituli.iiij. Regū ſcribit̄ ſic. Sub ioatham exorſus ē ꝓphetare naum de helcheſei d̄ tribu ſymeon ꝯ niniuē ꝑ̄dicēs. Hec dicit dn̄s ad niniuen. Exterminabo te ⁊ nequaq̄ ꝓgredient̄es de te impabunt mundo. Et Hiero.ſup nau dicit herodotū dixiſſe ſubuerſam niniuen a rege medoꝝ tꝑe ione.d̄ euerſione q̄z finali niniue ꝑ̄dixit naum q̄ facta ē in hunc modū.padus q̄ circūdabat eā ſup inūdauit eā facto ꝑiter terremotū ⁊ igne de ſublimi emiſſo.de qua inundatōne vi det̄ ſcripſiſſe i libro ſuo:ibi. Inūdans nō faciet innocentē dn̄s in tēpeſtate ⁊ turbine vie eiꝰ.tm̄ ẜm aliā lr̄am legit̄ ibi Mūdās nō faciet innocentē.tm̄ libꝝ ſcripſit poſt captiuitatē decē tribuū ſub ezechia dū vaſtaret̄ ab aſſyrijs tra iuda.i quo ꝓphetauit pleniꝰ d̄ deſtructōe aſſyrioꝝ in cōſolatōez gētis ſue. Scd̄z h̄ diſtinguamꝰ tp̄s q̄ ꝓph̄are incepit ⁊ tp̄s q̄ librū ſcripſit.⁊ ſic regl̄a Hiero.nō hēbit inſtantiā nec lr̄a ſupfluit.nec ſeq̄nti lr̄e ꝯdicit f Sz cū hitatores ꝛc. h̄ ē ſcd̄a ꝑs.in q̄ ꝑ̊ exprimit̄ pctm̄ eoꝝ ſimpl̄r ꝯ q̄s edit̄ ꝓphia.ſcd̄o oñdit̄ cā editōis ꝯ illos ibi. g Qua de cā.ꝓphetauit em̄ ꝯ niniuitas ꝓpter recidiuū illoꝝ poſt ꝑ̄dicatōem ione. h Iam em̄ decē tribꝰ. Ecce tercia ꝑs ꝓlogi ſcꝫ ad q̄d ꝯ illos edit̄ ꝓphetia.ſ.ad ꝯſolationē decē tribuū ꝑ̊ igit̄ notat̄ conſolatio ex editōne ꝓphetie cōtra niniuen. ſcd̄o magnitudo cōſolatōnis ibi. Nec erat parua conſolatio. Dicit itaq̄ʒ. h Iam em̄ decē tribꝰ ꝛc.iiij. Reg.xviij. cetera plura ſunt.

Explicit qualiſcunq̄ʒ expoſitio iſtius ꝓlogi.